

RAPORT ȘTIINȚIFIC FINAL

Proiectul de cercetare “Anarhetipuri. Reevaluarea unor forme și genuri literare marginale/ Anarchetypes. Reevaluation of marginal literary forms and genres” (Acronim: ANTIP), Director: Prof. Corin Braga, este finanțat prin proiectul UEFISCDI , PN-III-P4-PCE-2021-1234, contract nr. PCE 63/2022, în cadrul Domeniului SOCIAL SCIENCES AND HUMANITIES, Subdomeniul SH5 Cultures and Cultural Production. Literature, philology, cultural studies, study of the arts, philosophy, Aria principală de cercetare SH5_2 Theory and history of literature, comparative literature, în perioada iunie 2022-decembrie 2024.

Obiective și rezultate teoretice

Proiectul de cercetare ANTIP pleacă de la constatarea că în epoca actuală conceptul de arhetip și de centru structural au fost denunțate drept constructe intelectuale fără o bază metafizică sau psihologică reală. Totuși, în baza autorității și prestigiului lor, ele au fundamentat cele mai importante estetici din cultura europeană, fiind folosite drept criteriu de judecată valorică și canonică și condamând la marginalitate operele și genurile literare care nu respectă ideea de compoziție organică. Pentru a reevalua și a recupera aceste forme “anarhice”, Corin Braga a propus în 2006 conceptul de anarhetip. În opoziție cu operele arhetipale, care au o structură internă, o intrigă, o semnificație globală, operele anarhetipice sunt compoziții polifonice, ale căror componente sunt legate imprezvizibil, evitând în mod deliberat imitarea modelelor și integrarea într-un sens unic și coerent.

Arhetipul și anarhetipul descriu așadar două paradigme formale, două metastructuri prezente în literatură și arte. Apelând la o metaforă cosmologică, am putea compara arhetipul cu un sistem solar, în care planetele orbitează armonios în jurul unui soare central care asigură logosul întregului, iar anarhetipul cu praful galactic de înainte de coagularea într-un sistem solar sau cu norul de resturi născut din explozia unei supernove. Într-o operă anarhetipală, scenariul este pulverizat într-o nebuloasă de semnificații. Lectura ei nu produce o “iluminare”, în sensul unei dezvăluiri logice sau al unei intuiții bruște a operei ca întreg organic, sau, pentru a evoca un termen din teoria aristotelică, al unei “recunoașteri” (*anagnoresis*) a *cogitoului* care stă la baza episoadelor; sensul lucrării rămâne într-o ceață năucitoare, fără a face posibilă extragerea unei “morale” din poveste.

Proiectul ANTIP și-a propus să aplice conceptul de anarhetip la diferite corpusuri istorice succesive de texte și genuri literare. Cei 9 membri ai echipei (4 cercetători seniori și 5 juniori) au acoperit mai multe astfel de corpusuri de texte atipice, grupate în teme de cercetare: Topic 0: Cercetare teoretică asupra anarhetipului (Corin Braga, Laura Tușa-Ilea, Călina Părău); Topic 1: Romane antice grecești și latine (Corin Braga); Topic 3: Călătorii extraordinare, utopii, satire, alegorii clasice (Radu Toderici); Topic 4: Romane (*romances*) iluministe (Carmen Borbély); Topic 5: Romane moderniste (Alex Văsieș); Topic 6: Romane postmoderne (Maria Barbu, Călina Părău, Laura Tușa-Ilea); Topic 7: Literatura fantastică, *fantasy* și science-fiction (Marius Conkan). Față de proiectul inițial, în care apărea un Topic 2: Romane cavalești (medievale și renașcentiste), am înlocuit această temă de cercetare cu un Topic 0: Cercetare teoretică asupra anarhetipului, deoarece pe parcurs membrii echipei au simțit nevoia de a elabora și mai mult acest concept, pentru a fundamenta și lărgi cât mai mult baza teoretică a proiectului.

Considerăm că introducerea conceptului de anarhetip, prin toate exemplele de opere și genuri literare analizate în proiect, este necesară pentru a face dreptate unei întregi categorii de texte și, într-un sens mai larg, de configurații culturale. Există multe opere (mitice, literare, muzicale, cinematografice, plastice etc.) care, în absența unui concept capabil să le descrie, riscă să fie judecate ca rebuturi, ca eșecuri în raport cu o normă acceptată. Aceste texte sunt de obicei percepute ca abateri de la operele “rotunde”, autosuficiente, aprobate de poetica dominantă, fiind atribuite unei presupuse incapacități a autorului de a gestiona o intrigă, de a încheia arcul unui destin, de a reuni sensurile într-o fabulă, înclinației sale pentru divagații, pentru “sertare” narrative, pentru salturi de sens. Punând probleme de înțelegere structurală, textele anarhetipice au fost în general judecate cu ostilitate și respinse din canon.

Și deoarece canonul este un sistem de valori, textele care nu participă la el sunt relegate la periferia non-valorii, a non-expresivului, a ininteligibilului. Singura șansă pentru creațiile necanonice (cum au fost cele ale lui Rabelais, Ariosto sau Spenser) de a se afirma într-un mediu “arhetipal” ar fi să se prezinte ca

excepții, ca ciudățeni, care ar trebui acceptate tocmai în baza condiției lor de singularități și folosite drept contraexemple pentru a evidenția mai bine norma. Ironia este că, dacă asemenea texte (precum cele ale lui Proust, Joyce sau Pynchon) reușesc să facă acest lucru, atunci ele devin la rândul lor modele de urmat, deci arhetipuri, deschizând o nouă tipologie. Gesturile iconoclaste ale avangardelor, în special, au suferit acest efect de “clasicizare”, ajungând să facă parte din canon și din academie. Însă marea majoritate a textelor anarhetipice nu au avut o asemenea șansă, aceea de a deveni (contra)modele și de a fi și ele acceptate în canon.

În opoziție cu tradiția aristotelică, prin introducerea conceptului de anarhetip propunem ca descriptorul binar “structurat vs. nestructurat”, sau “centrat vs. amorf”, sau “cu sens vs. ilogic”, să fie eliminat din setul de criterii care disting între valoare și nonvaloare, între canonic și marginal. Coerența arhetipală nu este o garanție a succesului estetic, la fel cum incoerența anarhetipică nu este un criteriu al eșecului. Deși diferența arhetipal-anarhic a fost o componentă a “vulgatei” esteticii occidentale timp de mai bine de două milenii, este timpul să acceptăm că aceasta nu garantează valoarea, că nu are o semnificație axiologică, ci doar o funcție descriptivă sau morfologică. Supunerea operelor anarhetipice unor criterii de unitate structurală riscă să le impună o judecată falsă din motive extrinseci dinamicii lor creatoare, să le condamne din cauza unei confuzii sau neînțelegeri hermeneutice.

Mai mult, acest proces de “democratizare” ar putea fi extins la întreaga istorie a literaturii occidentale, pentru a recupera nu numai opere, ci și corpusuri întregi de texte și genuri care au fost subevaluate prin prisma unor poetici aristotelice. În fiecare epocă, în jurul curentului (sau curentelor) dominante, care valorizează genurile construite pe un scenariu inteligibil, logic, centrat și monodrom, au orbitat în zigzag constelații și galaxii de texte de obicei respinse de critica literară ca fiind dezarticulate, incoerente, prolixе, fără mesaj, prost concepute sau pur și simplu ratate. În studiile din acest volum, au fost analizate mai multe subgenuri literare care se dezvoltă într-un mod “brownian”, dincolo de paradigma dominantă: romanele grecești și latine ale antichității târzii, romanele picarești și de aventuri din Renaștere, călătoriile extraordinare ale epocii clasice, romanele polifonice, enciclopedice, maximaliste ale modernismului, scrierile *fantasy* și romanele mozaicate, fragmentate, “deschise” ale postmodernismului.

Dacă apelăm la comparația pe care o face Umberto Eco între literatură și o pădure, am putea spune că genurile canonice reprezintă “copacii” dominanți ai peisajului, în timp ce celelalte genuri, deși abundă pretutindeni, seamănă mai degrabă cu o junglă informă și acaparantă sau, mai bine spus, cu o rețea micelială. Corpusurile de texte analizate în proiect sunt tocmai astfel de micelii. Configurații deschise, anarhice, în afara regulilor poeticii tradiționale, ele aparțin unei morfologii non-aristotelice, antiarhetipale. Conceptul de anarhetip încearcă să afirme legitimitatea ființelor culturale nestructurate, acolo unde estetica dominantă nu vede decât absența structurii, și să înlăture acuzațiile care apasă asupra configurațiilor decentrate și multipolare pe care canonul arhetipal le exclude din sistemul de valori. El pledează pentru recuperarea subgenurilor și speciilor literare “micelare”, înlocuind judecata de valoare în analiza lor cu o analiză tipologică neutră (în termenii arhetip / anarhetip). Este timpul ca principiul structuralității să fie eliminat din lista criteriilor poetice asociate valorii, criterii ce decid asupra succesului sau eșecului estetic, să relaxăm preceptele formale, disciplinare și genologice.

Rezultatele estimate/realizate ale proiectului

În cele ce urmează prezentăm sub formă tabelară indicatorii asumați în cadrul proiectului, cu evidențierea gradului de realizare a acestora:

Denumire	Valoare asumată	Valoare realizată
1. Numere tematice ale revistei academice <i>Caietele Echinox</i>	3 numere tematice ale revistei academice <i>Caietele Echinox</i> (indexată WoS, ERIH+, CNCS A, EBSCO, MLA International Bibliography, CEEOL)	Au fost coordonate, editate și tipărite 4 numere tematice ale revistei academice <i>Caietele Echinox</i> , respectiv vol. 43/2022; vol. 45/2023; vol. 46/2024 și 47/2024 (3 dintre ele cu susținerea financiară din cadrul proiectului). A fost coordonat, editat și publicat 1 număr al revistei <i>Studia Universitatis Babeș-Bolyai Philologia</i> 2/2024 (revistă WoS, ERIH+, CNCS A).

2. Cărți	2 volume care urmează să fie publicate în edituri de renume.	1. Un volum colectiv în limba română publicat la editura Tracus Arte, compus din 9 capitole redactate de membrii grantului: Corin Braga (ed.), Maria Barbu, Carmen Borbély, Marius Conkan, Laura T. Ilea, Călina Părau, Radu Toderici, Alex Văsieș, <i>Anarhetipuri. Reevaluarea unor forme și genuri literare marginale</i> , București, Tracus Arte, 2024 (472 p.) 2. Un volum colectiv în limba engleză, acceptat spre publicare la editura Brill, Leiden, Olanda, Corin Braga (ed.) <i>Anarchetypes. A Re-evaluation of Marginal Literary Forms and Genres</i> , urmând să apară în 2025 (330 p.)
3. Lucrări care urmează să fie publicate	25 de lucrări care urmează să fie publicate în reviste internaționale și naționale, indexate BDI	Au fost publicate sau acceptate spre publicare 44 de articole pe tematica proiectului, la care se adaugă încă 5 articole pe teme conexe, dezvoltând câteva din conceptele de lucru, în volumul Mihaela Ursa (coord.), <i>Comparatismul clujean. Instantaneu în mișcare</i> , Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință, 2022. La acestea se adaugă se capitolele de carte redactate de către membrii echipei (care se regăsesc la următoarea poziție), precum și câteva prezentări la conferințe care sunt în curs de publicare.
4. Participări la conferințe internaționale	7 participări la conferințe internaționale, organizate de rețeaua CRI2i sau alte instituții academice	23 de participări la conferințe naționale și internaționale

I. Numere tematice ale unor reviste academice

După cum reiese din forma structurată a prezentării rezultatelor proiectului, în cadrul proiectului s-a acordat o atenție deosebită coordonării mai multor **numere tematice** ale unor reviste academice importante pentru tematica proiectului, în vederea diseminării rezultatelor cercetărilor. Astfel, mai mulți membri ai echipei au fost implicați în activități precum: pregătire și „calls for papers”; coordonare, revizuire și editare articole; pregătire introducere volume ș.a. Astfel, în cadrul proiectului, s-au publicat următoarele numere de reviste academice:

I.1. *Caietele Echinox*, vol. 43/2022 – Volumul are ca titlu *Contemporary Eastern/Southeastern European Noir. Print-and-Screen Fiction, in a European and Global Perspective* și este dedicat unor genuri care se încadrează în ceea ce se numește “pop culture”: literatură “gotică”, roman polițist (*policier*), literatură *fantasy* și science-fiction, texte postmoderne inclasificabile în genurile tradiționale, precum și producții transmediale care extind literatura la cinematografie, benzi desenate, jocuri pe calculator. Membrii echipei de proiect au publicat aici 7 articole și 2 cronici de carte care acoperă în principal Topic 7. **Fantastic, Fantasy and Science-Fiction Literature**, și Topic 6. **Postmodernist novels**. Astfel, literatura science-fiction și distopică este abordată de Maria Barbu, care tratează tema distopiei science-fiction în serialul *Westworld* și relația tensionată dintre om și inteligența artificială, Carmen Borbély, care se ocupă de *crime fiction*, gen adesea abordat ca rețetar prescriptiv, Corin Braga, care urmărește tema amazoanelor în antiutopiile celei de-a doua mișcări feministe, Călina Părau, care explorează dimensiunile anarhetipice ale “culturii lichide” postmoderne, Radu Toderici, care panoramează filmul *noir* est-european, Laura Tușa-Ilea, interesată de tema nomadismului și fragmentării

identitare în romanul canadian postmodern, și Alex Văsieș, care urmărește, pe un exemplu din literatura română contemporană, hibridizarea în literatura postmodernă a genurilor înalte.

I.2. *Caietele Echinoux*, vol. 45/2023 – Volum intitulat *Different Voices/Diasporic Voices: Resonances, Silences, and Performance*, coordonat de Laura Ilea, Mohammed Baya și Isabelle Galichon, care analizează fenomenul identității multiple, anarhetipale, în literatura și arta contemporană, în cadrul Topic 6. **Postmodern novels.**

Abstract: Through the application of a diasporic framework to recent and classic works alike, the presentations provided unexpected interpretations that challenged conventional readings. Discussions revolved around the processes of evaluating cultural production within the diasporic context, questioning identity discourses and acknowledging the intricate and ever-evolving facets, as well as the fluidity of diaspora. Covering a diverse range of human emotions, these conversations enriched and broadened the examination of diasporic cultural production and served as a reminder of the ongoing significance of diaspora studies. By examining well-known texts through a diasporic lens and engaging with lesser-known literature, the conference encouraged a reevaluation of criteria used to assess artistic production within the diasporic context. This highlighted the distinctiveness of the notions of place and nostalgia, as well as the frequently overlooked importance of the interplay between light-heartedness and gravitas. An opportunity to explore how diasporic communities navigate issues of space, time, and memory was provided by the conference, shedding light on how the intertwining of tears, silences, and laughter functions as coping mechanisms and expressions of resilience. It also became apparent that among diasporans, creative artistic voices are emerging as responses to the challenges and opportunities within the diaspora, often integrating innovative approaches in blending the tragic and the comic.

I.3. *Studia Universitatis Babeș-Bolyai Philologia*, vol. 2, 2024 – Volum tematic *Uneven Worlds: Beyond the Canon of Cultural Representations*, coordonat de Laura Ilea și Marius Conkan, ce abordează hibridizări culturale și studii transnaționale ale canoanelor literare, în cadrul unui Topic 0: **Conceptul de anarhetip.**

Abstract: In the context of capitalist globalisation and time-space compression (as defined by David Harvey), several socio-spatial theorists have analysed the relationship between the local and the global, as well as how certain regional representations are the product of cultural interferences and hybridisations. From this point of view, our special issue, *Uneven Worlds. Beyond the Canons of Cultural*

Representations, investigates the role played by regional and (semi-)peripheral cultures within world-systems and geographies of uneven development, and explores how they resist the false homogenisation implied by globalisation. Whether or not we are drawn to global fictions that have emerged from postcolonial literary studies and have employed tropes such as “hybridity, diaspora, transculturation, subaltern, hegemony, deterritorialisation, rhizome, mestizo, Eurocentrism and othering” (O’Brien and Szeman 2001, 605), in relation to world literature or to the “one, and unequal” world-literary system (Moretti 2004, WReC), a certain reminiscence of the Iron Curtain, an impossible translation, and a lack of porosity characterise the circulation of peripheral literatures towards the centre. Using *anarchetypes*, as defined by Corin Braga (2022), and other figures of a possible renegotiation, this issue proposes several theoretical strategies through which periphery becomes “exportable” and genres become evanescent. Within world literature, an important area is the investigation of literary forms hitherto considered peripheral, undermining the hegemony of high-brow literature that marked literary systems in the past.

I.4. *Caietele Echinoux*, vol. 46/2024 – *Utopian Imaginaries*, coordonat de Maria Barbu, explorează idei utopice și distopice din perspectivă culturală și literară, încadrându-se în Topic 7. **Fantastic, Fantasy and Science-Fiction Literature.**

Abstract: Humans relate to the outside world not only through senses and ideas, but also through images and representations. Their understanding of the world and their ensuing reactions depend on these subjective images. As neuroscientists have recently shown, the simple fact of telling stories (i.e., organising our experience in narrative terms by means of brain maps) is one of the most elementary and archaic “obsessions of the brain” (António Damásio). Rather than a dimension at the margins of the material and physical order of the world (both visible and invisible), “the imaginary” is intrinsically intertwined with it, over-determining the way we feel, read and represent (through artistic, literary,

scientific, historical, religious or mythical discourses) both the reality surrounding us, the way we interact with it, and transform it. In order to understand human behaviour, anthropologists have to tackle the complex system of representations that underlies mental activity. Since their creation, utopias have been designed as imaginary – *in vitro* – explorations of alternative worlds and societies. Utopian authors used them in order to make and unmake the current reality, to propose alternative models for the existing state of European civilization, and to investigate “les possibles latéraux” of the history. This volume gathers papers about imaginary communities, central and East-European utopias/dystopias, post-apocalyptic, racial and gender dystopic societies, feminist utopias, utopian social, political or literary imaginaries, utopias and dystopias in contemporary popular culture, transhumanist and medical dystopias, ecological dystopias or fictional, secondary worlds that again functioned as an utopic alternative to a dystopian present.

I.5. *Caietele Echinox*, vol. 47/2024 – *Integrated Modernisms*, coordonat de Amalia Cotoi, dedicat impactului modernismelor integrate asupra culturii contemporane și transdisciplinarității în reprezentarea acestora. Se încadrează în Topic **5. Modernist Novels**.

Abstract: Starting from the premise that modernism in both literature and art at large was never a program or a fashion of the present, but rather has always operated in hindsight, as “a retrospective rearrangement of values”, as stated by Jean-Michel Rabaté, or as “an involuntary tendency that one can only attest to retrospectively”, according to Thierry de Duve, the aim of this special issue, titled *Integrated Modernisms*, is to engage in a critical task undertaken from the postwar period to the present, to see whether modernism can continue to function in today’s world and literature and if it can work as “a discourse of the legitimation of change”, as seen by Peter Osborne (*Anywhere or Not at All: Philosophy of Contemporary Art*, 2013). In doing so, we aim not only to incorporate as many diverse forms of modernism as possible, from East to West, in a transnational endeavor, but also to explore how these forms of modernism are connected today, through which means and methodologies, and to further investigate the relationships among them. First, we are particularly interested in the links between modernism and modernity, which we consider a central focus of our issue. Second, we examine the relationship between modernism and the avant-gardes, that, despite their distinct traditions in Europe, often become intertwined concepts for an Anglo-Saxon audience. We are also interested in the perspective of artistic modernism, rather than just literary modernism – on how modernism is viewed, for instance, from the vantage point of visual arts, theater or film studies. Last but not least, we explore the temporal connections of modernism with other contemporary -isms and theoretical clusters, such as ecocriticism, posthumanism or object-oriented ontology, especially since these help maintain the relevance of literary modernism today and hence its afterlife.

Caietele Echinox sunt indexate WoS, ERIH+ și CNCS A și sunt publicate în format online (caieteleechinox.lett.ubbcluj.ro) și tipărit (300 exemplare). *Studia Universitatis Babeș-Bolyai Philologia* este de asemenea indexată WoS, ERIH+ și CNCS A.

II. Volume colective

În cadrul proiectului au fost publicate două volume colective de studii pe tematica proiectului (unul fiind deja publicat la editura Tracus Arte, iar cel de-al doilea fiind în curs de apariție la prestigioasa editură Brill), după cum urmează:

II.1. Corin Braga (ed.), Maria Barbu, Carmen Borbély, Marius Conkan, Laura T. Ilea, Călina Părău, Radu Toderici, Alex Văsieș, *Anarhetipuri. Reevaluarea unor forme și genuri literare marginale*, București, Tracus Arte, 2024. (Volumul cuprinde 9 studii ale membrilor echipei de grant.)

Abstract: Volumul pleacă de la constatarea că în epoca actuală conceptul de arhetip și de centru structural au fost denunțate drept constructe intelectuale fără o bază metafizică sau psihologică reală. Totuși, în baza autorității și prestigiului lor, ele au fundamentat cele mai importante estetici din cultura europeană, fiind folosite drept criteriu de judecată valorică și canonică și condamnând la marginalitate operele și genurile literare care nu respectă ideea aristotelică de compoziție organică. Pentru a reevalua și a recupera asemenea forme și genuri literare “anarhice”, acest volum reia și dezvoltă conceptul de anarhetip creat de Corin Braga. În opoziție cu operele arhetipale, care au o structură internă, o intrigă, o

semnificație globală, operele anarhetice sunt compoziții polifonice, ale căror componente sunt legate imprevizibil, evitând în mod deliberat imitarea modelelor și integrarea într-un sens unic și coerent. Cei opt autori prezenți în volum, membri ai Centrului de cercetare a imaginarului *Phantasma* din Cluj-Napoca (Maria Barbu, Carmen Borbély, Corin Braga, Marius Conkan, Laura T. Ilea, Călina Părău, Radu Toderici și Alex Văsies), analizează mai multe astfel de corpusuri de texte atipice: romane antice, călătorii extraordinare și utopice, „romance” și romane de aventuri, literatura *fantasy*, romane maximaliste moderne și postmoderne.

II.2. Corin Braga (ed.), *Anarchetypes. A Re-evaluation of Marginal Literary Forms and Genres*, Maria Barbu, Carmen Borbély, Ruxandra Cesereanu, Marius Conkan, Laura T. Ilea, Călina Părău, Radu Toderici, Alex Văsies, Leiden, Brill, 2025. (Volumul cuprinde 9 studii ale membrilor echipei de grant.)

Abstract: The concept of anarchetype offers a new instrument for the more and more complex structures. The anarchetype is not confined to the oppositional arsenal of postmodernism, but is transhistorical. As this volume suggests, while anarchetypal formations have deliberately been massively adopted in contemporary art and literature, they are not restricted to modernism and postmodernism. Rather, they are present throughout Western cultural history, although it should be noted that while they are currently appreciated, in premodern times they were often viewed as failures or deviations from the norm, which stripped them of aesthetic value and placed them outside the domain of canonical, elite literature. Utilising the descriptive category of the anarchetype could lead to restoring the value of certain works and even whole genres that have traditionally been deemed to be inferior, minor, or worthless. The question that arises is how to approach authors who preferred the fluidity of the imagination to building their texts around a *ratio* or synopsis, who could or would not systematically organise their texts around a meaningful centre, who chose the vegetative chaos of a jungle over a cathedral’s architecture and rhizomic offshoots over the verticality of a tree, and who, finally, because of the prevailing traditional dogma that “value derives from a *centred* structure,” have almost invariably been ousted from the canon? The anarchetype comes as a solution to at least some of the interpretive problems foregrounded by these important and timely questions. My proposition is to reconsider such works’ aesthetic value regardless of the structural coherence of their form. Severing the cord between the two would allow a re-valuation of underappreciated works and generic forms, leading to a “democratisation” of genre theory through the rehabilitation of certain artistic forms, types of text and literary genres that have been long marginalised.

În aceste volume, domeniile de cercetare ale programului de grant au fost acoperite astfel: În studiul inițial, încadrabil în Topic 0: **Conceptul de anarhetip**, Corin Braga continuă să dezvolte acest concept, elaborând câteva din figurile sau schemele sale curente: clusterul, jocul de domino, jocul de LEGO și miceliul sau rețeaua micelară. Tot Corin Braga, în cel de-al doilea studiu, tratează Topic 1. **Ancient Novels**, cu analize asupra unei serii de texte grecești și latine, de la *Metamorfozele* lui Apuleius la *Satiriconul* lui Petroniu și *Istoriile adevărate* ale lui Lucian. În aceste texte, prin opoziție cu epopeea, tragedia și alte specii ale literaturii înalte, povestirea evadează în afara oricăror constrângeri și evoluează anarhic, prin bifurcații ale intrigii, digresiuni, povestiri în povestire, creând o linie narativă zigzagată și deschisă continuărilor. În cadrul Topic 3. **Extraordinary voyages, satire, allegory**, Radu Toderici se apleacă asupra tratatelor poetice din Franța secolelor XVII și XVIII, analizând locul pe care literatura clasică (prin teoreticieni ca Sorel, Baillet sau Dufresnoy) era dispusă să-l acorde, în cadrul sistemului post-aristotelic al genurilor, unor texte anomice și fanteziste cum sunt călătoriile extraordinare și utopice (sau distopice) și romanele picaresce și de aventuri. În cadrul Topic 4. **Enlightenment romances**, Carmen Borbély duce mai departe această discuție în literatura engleză din “lungul secol” XVIII (1640-1820), arătând că, înainte de impunerea modelului autoritar al romanelor realiste, aproape toate textele publicate în această perioadă, în loc să respecte cuminte preceptele normative, au explorat diferite moduri narrative disruptive și amestecuri de genuri formale. În cadrul Topic 5. **Modernist novels**, Alex Văsies se ocupă de un alt corpus de texte greu de clasificat, romanele maximaliste, enciclopedice. Ambiția unor autori precum Joyce, Pynchon, Wallace sau Knausgård de a surprinde întreaga bogăție a unor sisteme-lume face

aceste scrieri vulnerabile la pericolul sufocării în mulțimi (clustere) de detalii, în *cruftul* (informația inutilă) sau “zgomotul de fond” al haosului. Topic 6. **Postmodernist novels** este abordat de trei dintre membrii echipei prin prisma unei teme literare importante, care încurajează ieșirea din narațiunea lineară și închisă, și anume călătoria, rătăcirea, flanteria. Astfel, pornind de la construcția Americii de către exploratori și colonizatori europeni, Maria Barbu ia în discuție autori postmoderni (de la Kerouac la McCarthy și DeLillo) care spun poveștile unor personaje ce străbat în zigzag hărțile țării și ale orașului, fie ca mod de viață rătăcitoare, fie în căutarea unor vise și idealuri pierdute sau a unor timpuri pre-apocaliptice. Călina Părău preia conceptul de *flâneur* de la Walter Benjamin și îl aplică scrierilor lui Hessel, Pessoa, Muñoz Molina sau Elkin, pentru a arăta că plimbarea fără țință prin orașele moderne creează hărți alternative ale societăților moderne globalizate, saturate, consumeriste, scoțând în evidență diferențele, resturile, detaliile ce constituie identitatea multiplă a comunităților reale. Amplificând discuția la cea a nomadismului și migrației, Laura T. Ilea, demonstrează că formele narative anarhetice au un corespondent în “încâlceala planetară” (*planetary entanglement*) și în migrațiile postcoloniale actuale, precum și în identitățile multiple ale personajelor “nomade” imaginate de autori precum Gurnah, Sarr, Shafak or Manea. În sfârșit, în cadrul Topic 7. **Fantastic, Fantasy and Science-Fiction Literature**, Marius Conkan cercetează nașterea și impunerea literaturii *fantasy* și a ficțiunii speculative. Având ca părinți fondatori scriitori ca Tolkien și Lewis, genul respinge în ansamblu principiul aristotelic al mimesisului, opunându-i libertatea jucăușă a mitului, magiei, fantasticului, dar și absurdului (acesta din urmă analizat în cadrul corpusului transmedial născut din Peripețiile Alisei).

II.3. Suplimentar articolelor care sunt corelate în mod direct cu tematica proiectului, s-au publicat încă **5 articole** pe teme conexe, dezvoltând câteva din conceptele de lucru, în volumul Mihaela Ursă (coord.), *Comparatismul clujean. Instantaneu în mișcare*, Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință, 2022:

- Corin Braga, “*Distant Theory*. O abordare distanțată a paradigmelor culturale”, p. 34-58
- Alex Văsieș, “Ficțiunea enciclopedică și extensiile sale. Puncte de plecare, aplicații și polemici”, p. 59-76
- Călina Părău, “Amintire și document: direcții în cercetarea imaginarului”, p. 100-113
- Marius Conkan, “Teorii și practici socio-spațiale: un manifest geocritic”, p. 114-131
- Laura T. Ilea, “Studii planetare, hibridizare filosofică și lectură imanentă”, p. 145-164.

III. Studii publicate în volume și reviste cotate național sau internațional

În ceea ce privește **publicarea de articole sau studii de specialitate**, pe parcursul proiectului, membrii echipei au fost implicați în activități de documentare și de cercetare, în urma acestora rezultând mai multe articole științifice sau capitole de carte, care au legătură cu tema proiectului și cu obiectivele stabilite în momentul depunerii cererii de finanțare. În continuare vom menționa titlurile volumelor și al articolelor științifice publicate și vom prezenta, sub formă rezumativă, principalele argumente/idei ale acestora, în ordinea alfabetică a autorilor.

În anul 2022

III.1. Barbu Maria, „The Violence of Delight. Reimagining the History of America in the Novels of Abel Posse”, în *BRVKENTHAL. ACTA MVSEI XVII*, vol. 12, 2022, pp. 677-693 (revistă WoS, Scopus, ERIH +).

Abstract: Se spune că Alexandru cel Mare a început să plângă atunci când a aflat că există o infinitate de lumi, deoarece încă nu reușise să cucerească nici măcar una dintre ele. Dorința omului de a cuceri și a domina a fost prezentă în toate etapele istoriei umane; altfel spus, fuga sa continuă după fericire și plăcere s-a împletit întotdeauna cu viciul și violența, iar un loc în care acest lucru a fost mai mult decât vizibil a fost istoria descoperirii și cuceririi Americii. Pornind de aici, scriitorul argentinian Abel Posse scrie *Câinii paradisului* (1983) și *Demonul* (1978) și rescrie aspecte esențiale despre personalități ca Cristofor Columb și Lope de Aguirre. Această lucrare își propune să exploreze metodele prin care Posse modifică istoria Americii și să analizeze, în același timp, motivele pentru care plăcerea europenilor de a distruge și

de a se simți superiori deoarece îl pot răni pe „celălalt” a fost prezentă în toate momentele cheie ale evoluției umane. Cercetări istorice și antropologice precum cele scrise de Tzvetan Todorov, Serge Gruzinski, Corin Braga sau Hugh Thomas, precum și concepte filosofice prezentate de G.W.F. Hegel, René Girard, Friedrich Nietzsche sau Blaise Pascal sunt folosite cu scopul de a demonstra că istoria nu a fost doar rescrisă în romanele lui Posse, ci și modificată pentru totdeauna de cuceririle violente ale europenilor în Lumea Nouă. Articolul se încadrează în Topic 5: **Modernist Novels**.

III.2. Barbu Maria, „Virtual dystopias. *Westworld* and technology’s potential to save or enslave the world”, *Caietele Echinox*, vol. 43, 2022, pp. 226-245, DOI 10.24193/cechinox.2022.43.15 (revistă WoS, ERIH+).

Abstract: După cele două Războaie Mondiale și ascensiunea regimurilor totalitare, narațiunile distopice au început să se răspândească în imaginarul literar și social în încercarea de a avertiza împotriva viitorului sumbru al acestor realități socio-politice. În ultima vreme, având în vedere evoluțiile sale continue, tehnologia a devenit și ea subiectul unor dezbateri foarte aprinse: va contribui aceasta la îmbunătățirea calitativă a vieții umane? Sau, dimpotrivă, va deveni un alt factor care va amenința existența umanității (și poate chiar dominația acesteia) pe pământ? Scopul acestei lucrări este de a răspunde la aceste întrebări analizând îndeaproape *Westworld* (Jonathan Nolan, Lisa Joy, HBO Entertainment, 2016 - prezent), unul dintre seriile care a abordat într-o manieră foarte complexă relația dintre oameni și inteligența artificială în ultimii ani. Pe lângă analiza modului în care teme precum liberul arbitru, conștiința sau puterea sunt abordate de-a lungul serialului, această cercetare va face și comparații cu atitudinea colonizatorilor europeni față de nativii americani pe care i-au întâlnit în timpul descoperirii Lumii Noi, pentru a arăta că eterna dorință a omului de a-l subjuga pe "celălalt" (fie că este vorba de rasa nativilor americani sau de androizii creați special pentru a-i satisface plăcerile) poate duce la un scenariu la fel de distopic ca și cel în care supremația ar aparține părții inițial asuprite. Articolul se încadrează în Topic 7.

III.3. Borbély Carmen-Veronica, „Noir Affect in Lauren Beukes’s *Zoo City*”, *Caietele Echinox*, vol. 43, 2022, pp. 246-291, DOI 10.24193/cechinox.2022.43.16 (revistă WoS, ERIH+).

Abstract: Pornind de la regândirea afectului în romanele noir de către Christopher Breu și Elizabeth A. Hatmaker ca descriptor al ficțiunii detectivă, această lucrare contribuie la discuția despre *Zoo City* a scriitorului sud-african Lauren Beukes ca o narațiune care valorifică și fluidizează convențiile generice ale thrillerului polițist. Meditând la afirmația lui Beukes că povestea ei ar putea deveni un loc pentru transmutarea sau transmiterea emoțiilor reglate/adaptate etic, lucrarea recurge la gândurile lui Lauren Berlant despre ficțiunea polițistă ca gen care condensează „optimismul crud” al banalului, mai degrabă decât al evenimentului, pentru a explora indiciile acordării afective în romanul *postapartheid* al lui Lauren Beukes. Acest articol, încadrat în Topic 6, este corelat cu tema “worlding contemporary crime fiction: anarchetypal lines of flight”.

III.4. Borbély Carmen-Veronica, “Folding Time: On the Long Eighteenth Century’s Material Temporalities”. (Marcus Tomalin, *Telling the Time in British Literature, 1675-1830. Hours of Folly?*), *Caietele Echinox*, vol. 43, 2022, pp. 424-428, DOI: 10.24193/cechinox.2022.43.29 (revistă WoS, ERIH+).

Abstract: Lucrarea urmărește diseminarea, din punctul de vedere al mecanismelor anarhetipale de generare de noi forme literare prin disoluția celor vechi, modul în care cartea profesorului Marcus Tomalin *Telling the Time in British Literature, 1675-1830. Hours of Folly?* explorează anumite temporalitățile suprapuse, disjuncte sau paralele în lunga durată a secolului al XVIII-lea. Punând în contrabalans concepția serresiană privind policronicitatea/ multitemporalitatea obiectelor, lucrarea interoghează perspectiva propusă de Tomalin asupra materialității timpului, care își găsește măsura obiectuală și reprezentarea literară într-un corpus foarte extins de romane, eseuri, proze scurte, poezii și chiar piese de teatru scrise între perioada Restaurației și Epoca Victoriană. Această cronică de carte, de tipul *library survey*, pe marginea volumului lui Marcus Tomalin, *Telling the Time in British Literature*,

1675-1830. *Hours of Folly?*, New York and London, Routledge, 2020, se încadrează în ceea ce putem numi Topic 0, adică cercetarea teoretică pe marginea conceptului de anarhetip și a relațiilor sale cu alte concepte și metodologii critice.

III.5. Braga Corin, „The New Amazons. Second-Wave Feminist Dystopias”, *Caietele Echinox*, vol. 43, 2022, pp. 281-290, DOI: 10.24193/cechinox.2022.43.20 (revistă WoS, ERIH+).

Abstract: Începând cu Antichitatea și Evul Mediu, tema Amazoanelor a ridicat mereu problema relațiilor dintre bărbați și femei, vizând o serie de probleme antropologice, sociale și culturale, precum separarea sexelor, fantasma partenogenezei, sau inversarea rolurilor sociale și culturale ale genurilor. În cadrul celui de-al doilea val al feminismului, din anii 60, și cu Mișcarea de Eliberare a Femeilor, mai multe autoare au revizitat acest topos: Monique Wittig, *Les Guérillères* (1969), Joanna Russ, *The Female Man* (1975), Marge Piercy, *Woman on the Edge of Time* (1976), Joan Slonczewski, *A Door into Ocean* (1986). În această lucrare mă aplec asupra „politopiei” Joannei Russ, în care patru avatari distincți (*personae*) ai naratoarei sunt prezentați în patru lumi alternative diferite între ele prin relațiile dintre sexe; precum și a romanului lui Marge Piercy *Woman on the Edge of Time*, unica utopie (după știința mea) în care societatea ideală nu este situată într-un spațiu sau un timp distinct de cel al “lunii istorice reale”, ci în mintea (delirantă) a protagonistei. Ipoteza mea este că, în aceste texte, utopia amazoanelor este un “experiment de gândire”, o demonstrație prin reducere la absurd a pericolelor generate de o societate care discriminează femeile. Studiul se încadrează atât în Topic 5, fiind vorba de romane moderniste, cât și în Topic 7, cel al literaturii fantastice, science-fiction și utopice.

III.6. Conkan Marius. “The Rhizomatic: A Spatial Form in Contemporary Romanian Poetry”, *Metacritic Journal for Comparative Studies and Theory* 8.1, 2022, pp. 166-187, DOI: <https://doi.org/10.24193/mjctst.2022.13.10>, (revista WoS și ERIH+).

Abstract: Folosind metode geocritice și explorând spațialitatea textelor, acest studiu își propune să demonstreze că rizomaticul, în accepțiune deleuziană, constituie una dintre formele spațiale din poezia română contemporană. În acest sens, poeticele rizomatice transgresează o semantică unitară, prin intermediul unor interferențe, dereglaje și conexiuni (constant rearanjate) ale formei și sensului, pentru a semnala, într-un final, noi percepții, adesea insolite, ale realității. Fiind pulverizate sensurile globale, în cadrul unor rețele care valorifică mai ales urma și transgresivitatea semantică, aceste poetici ajung să genereze, într-un final, un reasamblaj continuu de elemente reale, asemenea unui sistem care, prin juxtapunere, multiplicitate și nomadism, își creează propriul spațiu formal și afectiv. Articolul se încadrează în Topic 6, ocupându-se de structuri anarhetipale în literatura postmodernă română și străină.

III.7. Părau Călina, „Dislocated Positions of Bearing Witness: From Historical Self to revelation”, *Diakrisis Yearbook for Theology and Philosophy*, vol. 5, 2022, pp. 103-116, DOI: 10.24193/diakrisis.2022.6 (revista WoS și ERIH+).

Abstract: Această lucrare analizează relația dintre categoria de „lipsă” și posibilitățile de a aduce mărturie în context „post-istoric”. Am dorit să vedem cum discuțiile despre îndeterminare și mărturie schimbă modurile în care înțelegem posibilitatea adevărului în relație cu subiectul mărturisitor. Limita limbajului mărturiei și al memoriei generează experiențe de incompletitudine și inadecvare care negociază poziția subiectului între un adevăr istoric imposibil și adevărul discursiv al revelației. Reprezentarea incompletă care antrenează limbajul mărturiei reflectă și poziția de inadecvare a martorului între istoricitate și existență sau între atenție și neatenție. Vorbim despre existența unui eveniment istoric deja pierdut care anticipează și determină posibilități de a crea semnificație. Astfel, martorul produce discurs din interiorul unei dislocări care trimite la multi-stratul discursului revelației. Articolul se încadrează în Topic 6 – Literatură postmodernă.

III.8. Părau Călina, „Residues and Presents in Contemporary Shrinking Temporalities”, *Caietele Echinox*, vol. 43, 2022, pp. 268-275, DOI: 10.24193/cechinox.2022.43.18 (revistă WoS și ERIH+).

Abstract: Luând în considerare criza din interiorul experienței și percepției timpului, ne vom întreba care e legătura dintre modul în care relaționăm cu prezentul și estetizarea timpului în societatea

postmodernă, prin intermediul experienței categoriilor opuse de „trecător” și „dăinuitor”. Zygmunt Bauman crede că „cultura lichidă” e marcată de discontinuitate și uitare, în timp ce realitățile noastre sociale devin tot mai fragmentate. Și Frederic Jameson menționează modul în care înlocuirea muncii industriale cu noile mecanisme cibernetice a schimbat modelul bazat pe continuitate care întemeia realitatea. O temporalitate a „receptării pasive” mai degrabă decât una bazată pe acțiune caracterizează posibilitățile de a da sens unei realități preexistente a circuitelor care curg din și prin lumi netemporalizate. Astfel, e important să discutăm despre limbajul unui prezent estetic, cultural și subiectiv ca posibilitate de a crea semnificații ce se opun unei culturi a fugitivului și a dezangajării. Articolul se încadrează în Topic 6 – Literatură postmodernă.

III.9. Toderici Radu-Ioan, „Late Modernist *Noirs*: Béla Tarr’s *Damnation/Kárhozat* and György Fehér’s *Passion/Szenvedély*”, *Caietele Echinoux*, vol. 43, 2022, pp. 104-113, DOI: 10.24193/cechinox.2022.43.06 (revistă WoS și ERIH+).

Abstract: Începând cu anii ‘80, un număr mare de filme, în mod evident recunoscutoare filmelor clasice *noir* americane din anii ‘40s și ‘50, au fost etichetate în mod corespunzător *neo-noirs*. O versiune interesantă, dar mai puțin documentată a acestui fenomen, în mare parte americană în natura lor, este cazul unor filme aparținând așa-numitei „serii negre” maghiare. Realizate la sfârșitul anilor ‘80 și în anii ‘90, aceste filme sunt versiuni moderniste, stilizate ale filmelor clasice *noir*. Acest eseu încearcă să ofere o schiță a acestei reevaluări est-europene a filmului *noir*, insistând asupra strategiilor narative și estetice folosite de regizori precum Béla Tarr sau György Fehér pentru a deconstrui genul clasic. Încadrabil în Topic 7, al literaturilor „marginale” (*Fantasy, Science-fiction, Policier*), acest articol avut în centrul atenției cinematografia est-europeană, exploatând filmul *noir* est-european.

III.10. Tușa-Ilea Laura, „La littérature féminine en infrarouge. Au-delà du nihilisme”, *Caietele Echinoux*, vol. 43, 2022, pp. 401-413, DOI: 10.24193/cechinox.2022.43.27 (revistă WoS și ERIH+).

Abstract: Articolul analizează două versiuni ale nihilismului feminin în Canada francofonă, și anume Nelly Arcan, în special prin volumul ei postum, *Burca de carne*, și Catherine Mavrikakis, în două dintre romanele sale, *Deuils cannibales et mélancoliques* și *La ballade d’Ali Baba*. Punând accentul pe termenii de *melanomanie* și *neantism*, caracteristicile esențiale ale „profesorilor de disperare” din cartea omonimă a lui Nancy Huston, textul meu susține ideea că operația de narare specifică unei anumite căutări a „marelui roman” din *La ballade d’Ali Baba* este capabilă, prin propria reiterare a nomadismului, prin cosmopolitism și o „narațiune înveninată”, să depășească nihilismul inerent scrierilor lui Nelly Arcan. Încadrat în Topic 6, al romanului postmodern, scopul textului este de a arăta originile nihilismului feminin și diferențele față de nihilismul masculin, legătura cu traumele istorice, cu mitul supraviețuirii, dar și cu fragmentaritățile și provocările stilistice care vin dintr-o astfel de reformulare.

III.11. Tușa-Ilea Laura, „Culture Matérielle et Transculturation Érotique”, *Caietele Echinoux*, vol. 43/2022, pp. 434-438, DOI: 10.24193/cechinox.2022.43.31 (revistă WoS și ERIH+).

Abstract: Acest text este o cronică extinsă de carte care analizează concepte principale din studiile culturale și de gen actuale folosite și în studiul anterior citat. El are la bază o traducere franceză care a apărut în 2022 la Éditions de l’Aube în Franța: *Archéologie de l’amour: de l’homme de Néandertal à Taj Mahal*. Acest volum pune demersul arheologic pe baze diferite întrucât, urmărind îndeaproape cultura materială, găsește în aceasta mărturii mult mai consistente și grăitoare despre anumite epoci decât ne livrează îndeobște sursele literare și istorice. Exercițiul literar și arheologic pe care ni-l livrează autorul acestui studiu se mișcă în decalajul dintre mărturia scrisă și limbajul pe care obiectele însele, precum și analiza relațională ne fac să înțelegem despre epoci trecute.

III.12. Văsieș Alexandru-Florin, „Narrative Devices in Motion: From Genre Fiction to Mainstream Fiction in Florin Chirculescu’s Prose”, *Caietele Echinoux*, vol. 43/2022, pp. 216-225, DOI: 10.24193/cechinox.2022.43.14 (revistă WoS și ERIH+).

Abstract: Articolul explorează dinamica dintre ficțiunea românească de gen și ficțiunea mainstream în perioada postcomunistă, încercând să negocieze instrumentalizările dispozitivelor narative întâlnite de

obicei în literatura populară (fie că este vorba de ficțiune fantastică, polițistă sau de mister) într-un roman care transcende granițele normative de gen. Astfel, textul urmărește un mod specific în care unii scriitori români (în cazul de față Florin Chirculescu) au navigat traseul contorsionat impus de capitalism pe scena literară locală. Studiul se află la intersecția dintre Topic 6 și Topic 7, urmărind, pe un exemplu din literatura română contemporană, hibridizarea în literatura postmodernă a genurilor înalte (*high-brow*) și cele joase (*popular culture*).

Suplimentar față de aceste articole, care sunt corelate în mod direct cu tematica proiectului, s-au publicat încă **5 articole** pe teme conexe, dezvoltând câteva din conceptele de lucru, în volumul Mihaela Ursa (coord.), *Comparatismul clujean. Instantaneu în mișcare*, Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință, 2022:

- Corin Braga, “*Distant Theory*. O abordare distanțată a paradigmei culturale”, p. 34-58
- Alex Văsieș, “Ficțiunea enciclopedică și extensiile sale. Puncte de plecare, aplicații și polemici”, p. 59-76
- Călina Părău, “Amintire și document: direcții în cercetarea imaginarului”, p. 100-113
- Marius Conkan, “Teorii și practici socio-spațiale: un manifest geocritic”, p. 114-131
- Laura T. Ilea, “Studii planetare, hibridizare filosofică și lectură imanentă”, p. 145-164.

În anul 2023

III.13. Maria Barbu, “A Journey with no Destination: Anarchetypal Patterns in Jack Kerouac’s *On The Road*”, în Revista *Transilvania*, vol. 3, 2024, p. 29-41 DOI 10.51391/trva.2024.03.04 (revistă SCOPUS: Q1, EBSCO, ERIH+), <https://revistatransilvania.ro/a-journey-with-no-destination-anarchetypal-patterns-in-jack-kerouacs-on-the-road/>.

Abstract: *Pe drum* de Jack Kerouac este unul dintre cele mai cunoscute romane de călătorie din Statele Unite, un roman care ficționalizează momente și personaje cheie din anii 1950 și le înfășoară în aura boemă tipică generației Beat. Cu toate acestea, pe lângă discutarea acestor elemente istorice și a modului în care Kerouac le-a reimaginat în opera sa, scopul acestei lucrări este de a duce analiza și mai departe și de a examina textul dintr-un punct de vedere original, și anume prin intermediul conceptului de “anarhetip”, definit de Corin Braga. Menit să reprezinte opusul arhetipului înțeles ca imagine culturală sau ca mod de a percepe lumea, anarhetipul va fi transpus în termenii literaturii de călătorie pentru a demonstra că *Pe drum* este un exemplu important de model anarhetipal care reflectă, pe o hartă geografică, viziunea și perspectivele de gândire ale subiectului postmodern. Încadrat în **Topic 5. Modernist novels**, articolul analizează relația dintre caracterul real și cel ficțional al întâmplărilor relatate în roman, trecând în revistă câteva studii critice care subliniau atât elementele arhetipale ale cărții, cât și cele cu un caracter mai degrabă anarhetipic.

III.14. Barbu Maria, „Voices of the “In-Between”. Anarchetypal Crossings of the Frontier in Cormac McCarthy’s *Border Trilogy*”, *Caietele Echinox*, vol. 45, 2023, pp. 140-158, (revistă WoS, ERIH+), DOI: 10.24193/cechinox.2023.45.09.

Abstract: Încă de când Cristofor Columb a debarcat în America, leitmotivul narațiunilor de călătorie scrise de cei care au vizitat-o a fost acela de a modela teritoriile necunoscute în funcție de idei prefabricate care nu s-au potrivit niciodată cu realitatea acestor spații. În același timp, importanța deținută de mitul expansiunii vestice în cultura americană a creat, de asemenea, o fascinație pentru tot ceea ce se află dincolo de granițele construite cultural ale țării. *The Border Trilogy* a lui Cormac McCarthy abordează ambele aspecte, seria fiind plasată pe granița dintre Mexic și partea de sud-vest a Statelor Unite, dar și pe granița temporală dintre lumea tot mai modernă de după cel de-al Doilea Război Mondial și ordinea pastorală anterioară a lumii, care încă impregna mințile oamenilor. Pornind de la aceste coordonate, lucrarea de față va analiza traseele urmate de aceste personaje în traversarea granițelor, folosind totodată conceptul de “anarhetip” al lui Corin Braga pentru a le caracteriza ca produse ale unei stări intermediare în care personajele nu mai pot urma un traseu clar structurat, deoarece aparțin ambelor și nici uneia dintre

cele două extreme în același timp. Încadrat în **Topic 6 Postmodernist novels**, articolul se axează pe analiza călătoriilor din fiecare volum al trilogiei.

III.15. Borbély Carmen-Veronica, “«Whence, then, is this change of sentiment?»: Homesteading and Restorative Nostalgia in *The Woman of Colour*”, *Caietele Echinox*, vol. 45, 2023, pp. 13-28, DOI 10.24193/cechinox.2023.45.01 (revistă WoS, ERIH+).

Abstract: În siajul unor recente analize privind posibilitatea de a aborda romanul *A Woman of Colour* (1808) ca un romanț (post)sentimental care se raportează la proiectul neîncheiat al aboliționismului în perioada în care comerțul cu sclavi era abolit în Marea Britanie, prezentul studiu analizează interferențele dintre cele două tipuri de nostalgie identificate de Svetlana Boym, reflexivă v. restaurativă, ce jalonează procesul de dez-încântare prin care trece eroina romanului în călătoria sa inter-insulară, atât spre spațiul metropolitan de unde se simte expulzată, cât și în direcția contrară, înspre un spațiu periferic colonial. În acest articol, încadrat în **Topic 4. Enlightenment romances**, ideatica cercetării s-a concentrat pe critica romanțului în proza așa-zis diasporică de la finele îndelungatului secol al XVIII-lea.

III.16. Borbély Carmen-Veronica, „The Lives and Afterlives of Irish Gothic” (Jarlath Killeen and Christina Morin (eds.), *Irish Gothic. An Edinburgh Companion*, Edinburgh, Edinburgh University Press, 2023), *Caietele Echinox*, vol. 45, 2023, pp. 414-420, DOI 10.24193/cechinox.2023.45.31 (revistă WoS, ERIH+).

Abstract: Lucrarea discută abordarea derrideană, hauntologică de către editorii volumului a ideii de gothic irlandez ca formă periferică, anarhetipală a operelor canonice cu care interferează, dar și ca resurgență spectrală a formelor istoricizate într-un prezent tarat de crizele și pandemiile globale. Insist asupra mutației de paradigmă în literatura de specialitate de la o focalizare pe aspectele specifice regionale și naționale ale gothicului irlandez la o privire transistorică și transnațională, care poate genera interferențe în dublu sau multiplu sens cu gothicul englez și european. Această analiză de carte, de tipul *library survey*, se încadrează atât în ceea ce putem numi **Topic 0**, cât și în **Topic 4. Enlightenment romances**.

III.17. Braga Corin, „European Identities and Cultural Imaginaries”, *Caietele Echinox*, vol. 44, 2023, pp. 423-431, DOI: 10.24193/cechinox.2023.44.28 (revistă WoS, ERIH+).

Abstract: Deși un continent mic din punct de vedere geografic, Europa a favorizat, în ultimele milenii, apariția unui număr impresionant de limbi, culturi și civilizații. Aceasta constituie bogăția sa și totodată provocarea sa: cum ar trebui să fie armonizate și integrate toate aceste identități culturale locale, regionale și naționale, fără a le distruge, ci mai degrabă a le conserva și consolida? Un concept seminal în investigarea reprezentărilor culturale, literare și artistice este “imagarul” (echivalentul termenului francez *l’imaginaire*), deosebindu-se de conceptele tradiționale de „imaginație” și „fantezie”. Imaginariile culturale exprimă relațiile dintre indivizi și grupuri, reprezentările lor despre sine și despre ceilalți, despre mediile geografice și istorice, despre planetă și univers. Imaginile Europei, pozitive sau negative, globale sau fragmentate, definesc atitudinile și comportamentele conștiente și inconștiente, speranțele și temerile privind destinul individual și comun al popoarelor europene. Studiul se încadrează în ceea ce putem numi **Topic 0. Cercetarea teoretică** pe marginea conceptului de anarhetip și a relațiilor sale cu alte concepte și metodologii critice. În acest caz, este vorba de fundamentarea și încadrarea perechii arhetip-anarhetip în studiile asupra imagarului, cele două concepte reflectând perechea tradiție-inovație, patrimoniu-creație.

III.18. Braga Corin, „Littérature et théorie du chaos”, *Caietele Echinox*, vol. 45, 2023, pp. 315-331, DOI 10.24193/cechinox.2023.45.31 (revistă WoS, ERIH+).

Abstract: În timp ce atacurile poststructuraliste asupra formelor structurate și centrate au eliberat practica literară a secolului XX de dominația canonului literar al lui Aristotel, evoluțiile actuale din fizică și cosmologie au generat o nouă viziune despre lume, care i-a influențat profund pe scriitorii moderni și postmoderni. Dacă universul nu mai este descriptibil în termenii clasici ai lui Newton, ca fiind linear și previzibil, și dacă literatura se presupune că “imită” (reprezintă) această nouă realitate, atunci “textele-lume” contemporane se văd și ele obligate să exploreze peisaje și lumi anarhice și complexe. Pentru a

putea analiza astfel de texte anti-structurale, criticii de literatură și de arte au adaptat concepte analitice din teoriile matematice și fizice. Astfel, literatura modernă a fost asociată în special cu teoriile fizice relativiste și cuantice, iar literatura postmodernă cu teoria haosului. Această lucrare prezintă câteva asemenea concepte folosite în analiza literară, cum sunt geometriile ne-euclidiene, conceptul de câmp, relativitatea, principiile de incertitudine, fractalii, haosul, atractori stranii etc. Studiul se încadrează în **Topic 0: Conceptul de anarhetip.**

III.19. Braga Corin, “Canon et Anti-Canon (I): L’Héritage d’Aristote”, *Transilvania*, no. 9, 2023, p. 11-29. DOI: 10.51391/trva.2023.09.02, <https://revistatransilvania.ro/wp-content/uploads/2023/12/RT9-2023-Braga.pdf> (revistă SCOPUS: Q1, EBSCO, ERIH+).

Abstract: Cultura și literatura occidentală au fost modelate, în principalele lor concepte estetice și practici creative, de principiile lui Aristotel. Pornind de la textul său seminal *Poetica*, estetica, poetica, teoriile retorice și gramaticale din perioada antică, medievală și modernă (de la Renaștere până în secolul XX) au reiterat, amplificat, adaptat și remodelat conceptele de imitație (mimesis), subiect (mythos), semnificație (dianoia), ordine (taxis), unitatea întregului și armonia părților etc. Pe această bază, ele au cerut ca lucrările literare să aibă – ca o premisă a valorii estetice și a succesului artistic – o structură, o compunere unitară, o formă centrată, un logos, un cogito, o sinopsis sau orice alt model formal. Acest lucru a dus la excluderea din canonul literar a lucrărilor care nu respectau aceste criterii. În acest articol, se retrasează tradiția aristotelică, de la Horace, Cicero și Quintilian la Beda și Dante, de la Minturno și Scaliger la du Bellay și Boileau, de la Sydney, Dryden și Pope la Mathew Arnold, Școala din Chicago și Northrop Frye. **Topic 0: Conceptul de anarhetip.**

III.20. Braga Corin, “Canon et Anti-Canon (II) : Contestation de la structure”, *Transilvania*, no. 10, 2023, p. 34-48, DOI: 10.51391/trva.2023.10.04. <https://revistatransilvania.ro/wp-content/uploads/2023/12/RT10-2023-braga.pdf> (revistă SCOPUS: Q1, EBSCO, ERIH+).

Abstract: Principiile poetice definite de Aristotel în *Poetica* au dat naștere unei tradiții estetice care a dominat cultura și literatura occidentală până în secolul XX. Toți succesorii săi au crezut că, pentru a obține valoare literară și recunoaștere publică, un text trebuie să respecte criteriile precum unitatea subiectului (mythos), armonia părților (taxis), semnificația clară și incluzivă (dianoia) etc. – în alte cuvinte, structură. Cu toate acestea, mulți autori s-au abătut de la acest ideal și au dat frâu liber fanteziei lor, concepând lucrări plethorice, stratificate, anarhice, care tind să fie, de cele mai multe ori, excluse din canonul literar. În secolul XX, odată cu întoarcerea modernă și apoi postmodernă, nu doar regulile creative practice aristotelice, ci și chiar ideea de structură au fost contestate. În acest articol, fac o analiză a unora dintre principalii gânditori critici care s-au opus modelului lui Aristotel privind lucrările închise: M. Bakhtin, C.-L. Strauss, J. Derrida, Gilles Deleuze și Félix Guattari, U. Eco, F. Moretti etc. **Topic 0: Conceptul de anarhetip.**

III.21. Conkan Marius, “Geocritica și teoriile socio-spațiale” [“Geocriticism and Socio-Spatial Theories”], *Transilvania*, nr. 4, 2023, pp. 18-23, DOI: 10.51391/trva.2022.03.06 (revistă SCOPUS: Q1, EBSCO, ERIH+).

Abstract: Acest studiu își propune să analizeze relația dintre geografia literară și teoriile social-critice postmoderne, punând accentul pe conceptul de „dialectică socio-spațială” (E. W. Soja), care este definitoriu pentru geocritica orientată ideologic. Argumentul central este acela că, fără spațializarea marxismului, realizată în anii 1970-1980 de către H. Lefebvre și E. W. Soja, geocritica nu s-ar fi putut articula metodologic astăzi ca disciplină majoră în cadrul studiilor World Literature. Deși teoriile acestor filosofi sunt integrate critic la nivel mondial, este importantă metabolizarea lor în spațiul academic autohton tocmai pentru legitimarea unei geocritici coerente a literaturii române. Studiul se încadrează în **Topic 0**, abordând cadrul teoretic major prin intermediul căruia poate fi analizată topografia dialectică a spațialității în literatură.

III.22. Conkan Marius, “Cosmopolitan Spatiality: Worlding Popular Fiction in (Pre-) Communist Romania”, capitol inclus într-un volum colectiv coordonat de Mihaela Ursa și Alex Goldiș, în curs de

apariție la editura Peter Lang din Berlin.

Abstract: Acest studiu își propune să exploreze dimensiunile cosmopolite în ficțiunea populară din România (pre-)comunistă, pornind de la interferențele dintre formele străine și materialul/formele locale (F. Jameson, F. Moretti) în producerea literaturii speculative. Argumentul major este acela că ficțiunea populară românească a fost generată de un dinamism oscilatoriu între doi nuclei generici (sovietic și occidental), fiind influențată atât de *pattern*-urile tematice și formale ale literaturii SF occidentale, cât și de traducerea din literatura rusă și de interpretările regionale ale marxismului. Ca tipuri de lumi alternative, în această perioadă predomină utopiile și distopiile în regim hipertehnologic (dar și cu accente politice), explorările cosmice, planetele imaginare și universurile paralele, în ficțiunile create de scriitorii precum Vladimir Colin, Adrian Rogoz, Sergiu Fărcășan, Camil Baci, Gheorghe Săsărman, Horia Aramă și alții. Un caz special de spațialitate cosmopolită îl reprezintă *Cuadratura cercului. Fals tratat de urbogonie* (1975), scris de Gheorghe Săsărman și tradus în engleză de Ursula K. Le Guin ca *Squaring the Circle* (2013). Asemănător prin compoziția sa rizomatică și „anarhetipală” (C. Braga) cu *Orașele invizibile* (1972) de Italo Calvino, acest roman proiectează mai multe orașe imaginare în registre alegorice, futurologice și suprarealiste. Având în vedere o asemenea circulație structurale între literaturile centrale și semi-periferice, studiul investighează diverse hibridizări formale și ideologice în măsură să articuleze un cosmopolitism specific ficțiunii speculative românești. Studiul se încadrează în **Topic 7. Fantastic, Fantasy and Science-Fiction Literature.**

III.23. Părău Călina, „Politics of Ambiguity in Historical Fiction Writing”, *Transylvanian Review*, vol. XXXII, Supplement No. 1, 2023, pp. 248-256 (revistă WoS).

Abstract: Această lucrare încearcă să analizeze rolul ambiguității și incertitudinii în relație cu reprezentarea trecutului și efectul asupra procesului de semnificare. Cum răspunde literatura/ficțiunea ideii de apropiere culturală a suferințelor Celuilalt și ce înseamnă „traumă colectivă” unei constelații de reamintire care nu e definită cultural. Vom analiza ideea de ambiguitate în relație cu o poetică a intersecțiilor, distanțelor și urmelor care sunt determinate de negocierea constantă dintre strategiile totalizante și unificatoare de reamintire și percepțiile marginale și fragmentare ale memoriei. Comunitatea noastră planetară discontinuă se vede și prin felurile în care definește relația dintre spațiile personale și colective ale conștiinței istorice sau dintre efemeritate și memorabil. Astfel, ne vom baza pe o scurtă analiză a romanelor lui Colum McCann pentru a analiza modul în care literatura contemporană reflectă jocul dintre memoria celor uitate și sinele istoric. Încercând să reprezinte momente istorice construind temporalități multiple, romanele lui McCann creează posibilități disonante de a percepe integrarea și excluderea individului pe o scenă istorică globală. Articolul se încadrează în **Topic 6 – Literatură postmodernă.**

III.24. Părău Călina, „Spaces of Drift: Unreconstructed Pasts”, în *România Orientale*, 36, 2023, pp. 63-75 (revistă ERIH+).

Abstract: Această lucrare analizează ideea de filiație întreruptă, pornind de la poziția istorică heterogenă asociată post-comunismului românesc. Relația discontinuă cu trecutul e analizată prin două direcții distincte: re-negocierea identității culturale într-un spațiu post-industrial marcat de promisiunea modernizării, pornind de la metafora „orfanului” și efectele ideii unei societăți fără clase sociale care generează modalități conflictuale ale memoriei și reprezentării. Această geografie discontinuă de linearități și genealogii generează un simț interstițial al temporalității, plecând de la noi forme de mediere culturală. Limbajul artistic vizual al lui Șerban Savu e ilustrativ pentru această incursiune, prin portretizarea crizei subiectului dezmoștenit într-o lume globalizată. Lucrarea se încadrează în **Topic 6. Postmodern novels.**

III.25. Toderici Radu-Ioan, „«Romans Divers»: The Novel, Its Earliest Classifications and the Early Modern Peripheries of the Genre”, *Caietele Echinox*, vol. 45, 2023, pp. 332-340, DOI: 10.24193/cechinox.2023.45.23 (revistă WoS, ERIH+).

Abstract: Primele clasificări ale romanului datează de la începutul secolului 18, când romanul era

încă un gen nou și era definit în raport cu modelele antice latine sau elenistice și cu variațiile lor narrative din secolul al 17-lea. Analizând primele lucrări care încearcă să urmărească o istorie a noului gen și o taxonomie a diferitelor tipuri de romane, scrise de autori precum Nicolas Lenglet Du Fresnoy, James Beattie și Clara Reeve, această lucrare susține că lucrările văzute ca periferice în raport cu o narațiune canonică, arhetipală, tipică pentru roman, sunt, în sine, ilustrative pentru un fenomen mai larg – marginalizarea acelor narațiuni care nu se încadrează într-o definiție actuală și implicită a unui gen. Folosind conceptul lui Corin Braga de “anarchetypal narration”, această lucrare discută textele care se găsesc în secolul al 18-lea la periferia romanului și motivele explicite și implicite ale respingerii lor teoretice. Prin compararea criteriilor desfășurate la distanță de decenii de acești autori, s-a putut stabili o listă de principii pentru definirea trăsăturilor canonice ale romanului, așa cum era el înțeles, ca specie literară, atunci. S-au notat, cu această ocazie, trimerile (în general, cu rolul de a semnaliza modele excentrice sau negative) la acele opere care mai târziu vor fi integrate în seria romanelor utopice sau a grupului de texte publicate ulterior sub umbrela conceptuală a călătoriilor imaginare. Încadrabil în **Topic 4. Enlightenment romances**, acest text urmărește evoluția unui mod de a privi romanul și locul pe care aceste clasificări, făcute pe baze raționaliste, îl lasă unor narațiuni care operează ele însele după principii care contravin acestor norme raționaliste.

III.26. Tușa-Ilea Laura, „Counterfactual Histories: Philip Roth and Nicole Krauss”, *Caietele Echinox*, vol. 45, 2023, pp. 77-85, DOI 10.24193/cechinox.2023.45.05 (revistă WoS, ERIH+).

Abstract: Canonul verosimilitudinii este un concept discutat pe scară largă, care vizează stabilirea pactului fictiv încă de la Aristotel. Experiențele multiple ale timpului par să tulbure logica acestui pact fictiv. Pentru a evidenția cronometodologia disjunctivă și implicațiile acesteia în reformularea unui canon bine stabilit, aleg conceptul de *uchronie* – dezvoltat și discutat teoretic și literar de doi scriitori americani de origine evreiască, Philip Roth și Nicole Krauss. Cei doi au dezvoltat moșteniri alternative și istorii contrafactice despre Franz Kafka: El fie scapă în Palestina, fie se scufundă într-o relație de dragoste realizată cu Dora Dymant în ultimul an al vieții sale. Astfel, scriitorii “u-chronici” tulbură moștenirea canonică a lui Kafka, așa cum a fost girată de Max Brod, deținătorul oficial al istoriei sale post-mortem. Încadrat în **Topic 6. Postmodern novel**, textul ia în considerare un mod de istorie non-liniară, o istorie a posibilităților ficționale.

III.27. Tușa-Ilea Laura, „Introduction”, *Caietele Echinox*, vol. 45, 2023, pp. 7-10 (revistă WoS, ERIH+).

Introducere extinsă, în care sunt rezumate cele două colocvii, “Diasporic Voices: Tears, Silences, Laughter”, care a avut loc la Cluj-Napoca în aprilie 2022, și “In a Different Voice: Resonances, Silences, Counterpoints, and Performances”, care a avut loc la Montreal în octombrie 2022, precum și modul în care liniile directoare ale acestora colocvii se intersectează și își răspund, în legătură cu experiența dispersată, anarhetipică, a migrației și a modurilor alternative de modulare a vocii umane și non-umane.

III.28. Tușa-Ilea Laura, „La communauté terrestre et l’incalculable l’utopie ultime”, *Caietele Echinox*, vol. 45, 2023, pp. 408-413, DOI: 10.24193/cechinox.2023.45.30 (revistă WoS, ERIH+).

Cronică extinsă la volumul *La communauté terrestre* (La Découverte, 2023), scris de filosoful politic și istoricul Achille Mbembe. Bibliografia consultată pentru acest articol e următoarea: Arendt, Hannah, *Condition de l’homme moderne*, Éditions Calmann-Lévy, Paris, coll. « Liberté de l’esprit », trad. Georges Fradier, 1961 (édition originale, en anglais, *The Human Condition*, University of Chicago Press, Chicago, 1958), Mbembe, Achille, *La communauté terrestre*, Éditions La Découverte, Paris, 2023, *Pour un monde en commun*, Actes Sud, Arles, 2022, *Brutalisme*, Éditions La Découverte, Paris, 2020, *Politiques de l’inimité*, Éditions La Découverte, Paris, 2016, *Critique de la raison nègre*, Éditions La Découverte, Paris, 2013, Labatut, Benjamín, *When We Cease to Understand the World*, Pushkin Press, Londra, 2020.

În anul 2024

III.29. Barbu Maria, „A(n) (Anarche)typical Journey Through New York: Don DeLillo’s *Cosmopolis* as an American Postmodern Odyssey”, *Studia Universitas Babeş-Bolyai Philologia*, vol. 2, 2024, pp. 109-124, DOI: 10.24193/subbphilol.2024.2.06 (revistă WoS, ERIH+, CNCS A).

Abstract: Călătoriile prin teritoriile nord-americane au fost deseori făcute în căutare de ceva: o viață mai bună, un spațiu de frontieră mai întins sau stilul de viață și oportunitățile mai mari de pe cealaltă coastă. Alteori, mai ales în a doua jumătate a secolului al XX-lea, aceste călătorii au fost făcute din simpla plăcere de a călători: neavând rute prestabilite, ele lasă urme rizomatice pe harta Americii și se mișcă în derivă de-a lungul acesteia. În cazul romanului *Cosmopolis* de Don DeLillo, aceste două tipuri de narațiuni geografice se suprapun în plimbările haotice ale lui Eric Packer cu limuzina prin New York, prin care acesta încearcă să ajungă la frizerul său, dar este mereu blocat de diverse lucruri care se întâmplă pe străzi. Printr-o analiză geocritică aprofundată a motivelor pentru care chintesența spațiului american al secolului XXI dovedește imposibilitatea navigării sale în mod direct și ordonat, această lucrare va folosi conceptul de „anarhetip” al lui Corin Braga pentru a defini acest tip de mișcare și, de asemenea, pentru a-l lega de identitatea multiplă și descentrată a subiectului postmodern. În plus, călătoria protagonistului prin Manhattan va fi văzută ca o odisee postmodernă în care destinația își pierde treptat din importanță până la punctul în care sensul călătoriei nu mai depinde deloc de ea. Articolul se încadrează în **Topic 6. Postmodernist novels**, categorie în cadrul căreia analizează traiectoria anarhetipală a unei călătorii prin New York și modul în care aceasta reflectă identitatea multiplă și descentrată a omului postmodern.

III.30. Barbu Maria, „Anarchetypal journeys in post-apocalyptic narratives. The implacable darkness of Cormac McCarthy’s *The Road*”, *Caietele Echinox*, vol. 46, 2024, pp. 167-180 (revistă WoS, ERIH+).

Abstract: Cormac McCarthy este cunoscut în lumea literară pentru scrierile sale mai degrabă sumbre, iar *The Road* (2006) este fără îndoială unul dintre romanele care exemplifică cel mai bine această caracteristică. Plasat într-un viitor post-apocaliptic incert, în care aproape totul a fost distrus de un cataclism nespecificat, intriga urmărește călătoria unui tată și a fiului său de-a lungul autostrăzilor interstatale rămase dintr-un continent nord-american acoperit de cenușă. În încercarea de a se alătura literaturii critice deja extinse despre McCarthy dintr-o perspectivă originală, scopul acestei lucrări este de a examina *The Road* prin combinarea analizei elementelor narațiunii post-apocaliptice cu o oprire asupra călătoriei personajelor în sine. În acest scop, demersul meu ar urma să aducă în discuție conceptul de "anarhetip" al lui Corin Braga, termen opus arhetipului înțeles în sens cultural, respectiv ca model recurent sau constantă artistică. Teza mea este că acest concept, reprezentativ pentru viziunea subiectului postmodern decăzut, structurează romanul lui McCarthy prin modul în care își construiește intriga din episoade care se succed într-un mod impredictibil, ordinea lor nefiind dependentă de un sens revelator care ar trebui descoperit la final. Călătoria pe care o întreprind protagoniștii spre ținuturile sudice, mai calde, se desfășoară astfel pe un tipar anarhetipal, poziționând *The Road* printre multe alte călătorii literare care urmează o configurație similară. Acest articol, **încadrat în Topic 6 Postmodernist Novels**, a început cu o scurtă trecere în revistă a direcțiilor în care imaginarul colectiv despre spațiile americane s-a schimbat de-a lungul timpului, după care a continuat cu modul în care viziunea lui McCarthy asupra subiectului e filtrate printr-o lentilă post-apocaliptică în *The Road*.

III.31. Barbu Maria, „Introduction”, *Caietele Echinox*, vol. 46, 2024, p. 7-14 (revistă WoS, ERIH+).

Abstract: Conceptul imaginarului are diverse utilizări și roluri în modul în care oamenii își privesc retrospectiv lumea sau încearcă să-i imagineze viitorul, iar aceasta a fost tocmai tema centrală a celei de-a 23-a Conferințe Anuale a Societății Europene de Studii Utopice, găzduită de Centrul pentru Studii ale Imaginației din cadrul Universității Babeş-Bolyai din Cluj-Napoca, în luna iulie 2023. Sub titlul generic „Imaginarul Utopice”, conferința a abordat o paletă amplă de subiecte, incluzând sesiuni despre comunități imaginare, utopii/distopii central și est-europene, societăți post-apocaliptice, distopii rasiale și de gen, utopii feministe, imaginate sociale, politice sau literare utopice, utopii și distopii în cultura populară

contemporană, distopii transumaniste și medicale, distopii ecologice sau lumi ficționale, secundare, ce funcționează, din nou, ca alternative utopice la un prezent distopic. Acest volum are ca scop oferirea unei perspective complexe asupra numeroaselor imaginarii utopice sau distopice implicate în construcțiile sociale contemporane. Așa cum se poate observa de-a lungul volumului, fiecare lucrare propune o perspectivă unică asupra temei, creând o rețea de semnificații care demonstrează, în mod repetat, complexitatea în continuă dezvoltare a funcției de imaginar a psihicului. Articolul face parte din **Topic 7. Fantastic, Fantasy and Science-Fiction Literature**.

III.32. Borbély Carmen-Veronica, „The Extravagance of Form in Margaret Cavendish’s *The Blazing World*”, *Caietele Echinox*, vol. 46, 2024, pp. 139-150, DOI: 10.24193/cechinox.2024.46.11 (revistă WoS, ERIH+).

Abstract: Interogând condițiile și posibilitățile auctorialității feminine, *The Blazing World* (1666) de Margaret Cavendish tinde să fie citită ca o versiune feminină sau ca o parodiare a prototipul baconian al utopiei politico-științifice moderne timpurii. În același timp, dialogismul, eterogenitatea formală și autoreflexivitatea textului au stimulat dezvoltarea unor noi perspective teoretice privind utopia ca unul dintre precedentele formale sedimentate în ficțiunea de tip romanesc. Acest studiu reia câteva dintre aceste argumente și analizează posibilitatea de a explora opera lui Cavendish ca o instanțiere timpurie a structurilor anarhetipale care au jalonat, la cumpăna dintre secolele al XVII-lea și al XVIII-lea emergența romanului. Studiul se încadrează în **Topic 4. Enlightenment romances**, întrucât parodiarea genului romance interferează, în textul hibrid din punct de vedere generic al lui Cavendish, cu formatul unei femino-utopii sau al unei utopii despre Lumea Nouă, pulverizând în sens anarhetipal structurile fixe și prefigurând potențialul dialecticii centrifuge a formelor din romanul secolului al XVIII-lea.

III.33. Borbély Carmen-Veronica, „Unarchiving the Temporalities of Disaster in Sarah Hall’s *The Carhullan Army*”, *Brvkenthal. Acta Musei XVIII*. 5, 2023, pp. 871-880 (revista SCOPUS, ERIH+), <https://www.brukenthalmuseum.ro/pdf/BAM/BAMXVIII5.pdf>.

Abstract: Prezentate ca o serie de dosare incomplete sau parțial distruse ce sunt depozitate în arhivele Sistemului Judiciar al Autorității Engleze într-un viitor nu foarte îndepărtat, mărturiile protagonistei romanului distopic scris de Sarah Hall captează interferențele temporale dintre, pe de o parte, un prezent încă latent, care nu deține instrumentarul necesar înțelegerii recent instalatei catastrofe (sociale, politice, ecologice), și, pe de altă parte, tentația unui viitor imaginat ca timp al revoluției capabile să reseteze ritmicitatea frântă a istoriei. Lucrarea își propune să exploreze ideea potrivit căreia Armata din Carhullan, roman a cărui acțiune se petrece în Cumbria, o regiune ce marchează granița dintre urbanitatea sudului englez și sălbăcia nordului scoțian, juxtapune temporalitățile dezastrului – cuprinzând atât ritmurile lente, camuflate, ale tranziției insidioase de la un regim democrat la excesele unui aparat statal autoritar, represiv, cât și pulsul aritmic, violent și imprevizibil al calamității ecologice – și temporalitățile nearhivate, deci potențial actualizate, ale revoluției, cu dubla sa capacitate de a metaboliza trauma și de a inaugura un nou orizont al speranței. Studiul se încadrează în ceea ce putem numi **Topic 7. Fantastic, Fantasy and Science-Fiction Literature**, în sensul în care temporalitățile anarhetipale ale distopiei feminine discutate aici vin în prelungirea potențialului disruptiv, anarhetipal al narațiunilor de tip romance ale secolului al XVIII-lea, conturând astfel un versant alternativ al evoluției romanului anglofon, printr-o suplimentare a dominantei esteticii realiste asociate în mod convențional acestei forme literare.

III.34. Braga Corin, “Voyages utopiques et SF dans deux romans grecs antiques”, *Caietele Echinox*, vol. 46, 2024, p. 301-322, DOI: 10.24193/cechinox.2024.46.23 (revistă WoS, ERIH+).

Abstract: The Renaissance genre of utopia has its forerunners in the extraordinary voyages of the Roman Empire’s literature. Two of these adventure novels, *Wonders beyond Thulé* by Antonius Diogenes and *True Histories* by Lucian, from the 2nd century CE, stage different places with utopian characteristics (Hyperborea, Pythagora’s and Zamolxis’ communities, the Island of the Blessed, the Island of Dreams) or early SF traits (the Moon, the Sun, several aerial cities). Nourished by the rich imaginary of the ancient *paradoxographia* (historical, geographical and literary texts about the *mirabilia* of the East),

these texts display a tremendous freedom of invention. Intended to copy or parody previous writings, in order to entertain and please their readership, they ignore all Aristotelian precepts of structure or the need for a global unified meaning, and develop random narrative scenarios, which I would characterize as “anarchetypal”. **Topic 1. Ancient Novels**

III.35. Corin Braga, “Les Métamorphoses d’Apulée 1. Le Scénario Initiatique Archétypal”, *Studia Universitatis Babes-Bolyai Philologia*, Volumul 69 (LXIX), nr. 2, 2024, p. 15-50, DOI: 10.24193/subbphilo.2024.2.01 (revistă WoS, ERIH+, CNCS A).

Abstract: In this paper I apply a concept I have coined and defined – the anarchetype – to the ancient Greek and Latin novel, more specifically to Apuleius’ *Metamorphoses*. The text suffers, in my view, from the tension between two contrary formal tendencies, one which is archetypal, another which is anarchetypal. The first structural constraint is the archetypal one. In contrast to the popular narrative *Onos*, that Apuleius takes as his epic source, *The Golden Ass* receives a strong organizing pattern, that of an initiation journey. Transformed by mistake, within a sorcery ritual, into an ass, Lucius suffers a series of adventures and encounters with different mystery and philosophical cults (Dea Syria, Dionysos, Isis, Medio-platonism) which bring him back to the human, and then divine condition. This rite of passage offers an archetypal structure to the novel. **Topic 1. Ancient Novels**

III.36. Braga Corin, “Les Metamorphoses d’Apulee. 2. Destructuration anarchétypale du roman”, *Studia Universitatis Babes-Bolyai Philologia*, Volumul 69 (LXIX), nr. 3, 2024, p. 175-188, DOI:10.24193/subbphilo.2024.3.10 (revistă WoS, ERIH+, CNCS A).

Abstract: In this paper I apply a concept I have coined and defined – the anarchetype – to the ancient Greek and Latin novel, more specifically to Apuleius’ *Metamorphoses*. The text suffers, in my view, from the tension between two contrary formal tendencies, one which is archetypal, another which is anarchetypal. In a previous paper I have analyzed the first structural constraint, the archetypal one. In the present paper I focus on the anarchetypal tendency of the novel. Apuleius’ assumed intention of writing an entertaining text, in the wake of the “Milesian tales”, offers him the opportunity to treat freely the epic material, with no regards to Aristotle’s principles and to the canon of high literature. The haphazard fragmentation of the linear narrative and the plethora of additional stories give the text the aspect of an anarchetypal rhizome-like domino game. **Topic 1. Ancient Novels.**

III.37. Conkan Marius, Tuşa-Ilea Laura, „Introduction”, *Studia Universitatis Babes-Bolyai Philologia*, LXIX, vol. 2, 2024 (revistă WoS, ERIH+, CNCS A), pp. 9-13.

Abstract: În contextul globalizării capitaliste și al comprimării spațio-temporale (David Harvey), câteva teorii socio-spațiale au analizat relația dintre local și global, precum și modul în care anumite reprezentări regionale sunt produsul interferențelor și hibridizărilor culturale. Din acest punct de vedere, e important să investigăm rolul jucat de culturile regionale și (semi-)periferice în cadrul *world-systems* și al geografiilor dezvoltării inegale, precum și modul în care ele rezistă falsei omogenizării implicate de globalizare. Folosind anarhetipurile (Braga) ca figuri ale unei posibile renegocieri, am dori să analizăm modurile în care periferia devine „exportabilă”, iar genurile - evanescente. În cadrul literaturii lumii, un domeniu important ar putea fi investigarea genurilor culturii pop și a formelor literare considerate până acum ca periferice. Formarea și diseminarea literaturii *fantasy* și *science fiction* ar putea pune în evidență modul în care anumite reprezentări culturale sunt negociate global, dincolo de hegemonia literaturii înalte care a marcat sistemele literare în trecut. **Topic 0. Cercetare pe teme teoretice legate de anarhetip.**

III.38. Părau Călina, „Listening and Legibility: Urban Surfaces Against «Overarching Meanings» in Lispector's *The Besieged City*”, *Studia Universitatis Babes-Bolyai Philologia*, vol. 69, 2/2024, pp. 61-72, DOI: <https://doi.org/10.24193/subbphilo.2024.2.03> (revistă WoS, ERIH+, CNCS A).

Abstract: Acest articol investighează destructurarea proiecțiilor unei „totalități” și a cunoașterii obiective în scriitura modernistă feminină, cu focus pe romanul scriitoarei braziliene Clarice Lispector *The Besieged City* (Orașul asediat). Argumentul central se construiește pe ideea că scriitura sa se opune unor „geografii ale rațiunii,” demonstrând intraductibilitatea sinelui în interiorul modelului de lizibilitate

și comunicare al modernității. În acest roman, alternativa scriitoarei la sfera publică raționalizată și discursivizantă nu este spațiul introspectiv al subiectivității, ci un poiesis al construirii de lumi, clădit pe substituirea sinelui individual cu „viața mai cuprinzătoare a lumii” care este anti-textuală și acentrică. Mă interesează modurile prin care Lispector opune opacitatea lizibilului, căutând „ținutul” neexplorat dinafara logicii timpului istoric și a privirii coloniale. Citind romanul lui Lispector prin conceptul de „scriitura cu urechea” (noțiune ce negociază percepția vestică asupra scrisului, dominată de ideea de „voce”) vom înțelege relațiile complexe dintre literatura euro-americană și cea a Sudului Global, cu atenție față de formele de hibridizare a memoriei în designul global. Studiul se încadrează în **Topic 5. Modernist Novels**, investigând cum *The Besieged City* al lui Clarice Lispector subminează „geografiile rațiunii” printr-o scriitură anti-textuală, care refuză subiectivitatea raționalizată a modernității.

III.39. Părau Călina „Imagination and the Abyss in the Middle Eastern Novel: Elias Khoury and The Embedded Memory of Silence in Global Networks”, *Ekphrasis. Images, Cinema, Theory, Media*, Vol. 32, issue 2/2024 (în curs de apariție).

Abstract: Lucrarea de față își propune să investigheze lupta literaturii mondiale pentru a găsi o cale de ieșire din logica hegemonică a capitalismului neoliberal prin imaginar și printr-o narațiune anarhetică, ce ar putea susține puncte de vedere opuse simultan. Vom aprofunda relația culturală dintre imaginație și memoria colectivă pentru a investiga modul în care ficțiunea și literatura negociază accesibilitatea trecutului, integrând sau respingând amintiri și reprezentări neasimilabile. Lucrarea se va baza pe cazul controversat al scriitorului libanez Elias Khoury, care a lucrat în cărțile sale cu fragmente din poveștile pe care le-a adunat dintr-o tabără de refugiați palestinieni, în timpul războiului din Palestina, în 1948. Vom analiza doar două dintre romanele sale majore, *Bāb al-Shams (Gate of the Sun, 1998)* și *Awlād al-Ghītū – Ismī Ādam (Children of the Ghetto – My Name is Adam, 2016)*. Ceea ce au în comun aceste romane este o fascinație pentru rolul imaginației narative sau al povestirii în dinamica raporturilor culturale fracturate de pe scena globală. Modurile în care imaginația transnațională integrează sau traduce perturbările istorice sau experiențe ale dezrădăcinării vor constitui un alt punct de interes al studiului. Scopul general este de a vedea dacă aceste contexte în care relația noastră cu povestea victimei este construită prin prevalența imaginației asupra discursurilor de memorie sau a narațiunilor istorice pot sau nu favoriza un sentiment de solidaritate internațională. **Topic 0. Definiri teoretice ale conceptului de anarhetip și Topic 6. Postmodernist Novels.**

III.40. Toderici Radu, „Tactical Modernism: Romanian Cinema of the ‘60s and the Disputed Modernist Aesthetics”, *Caietele Echinox*, vol. 47, 2024 (în curs de apariție).

Abstract: În anii '50, în perioada realismului socialist, „modernismul” ca și concept este practic inexistent în literatura și artele românești. Abia la sfârșitul anilor '50 și începutul anilor '60 încep să reapară teoriile despre un stil modernist – în literatură, dar și în cinema. Principala problemă a modernismului din acea perioadă este că este strâns asociat cu așa-numita artă occidentală decadentă și burgheză. Pentru a fi adaptat la un cadru socialist, modernismul trebuie remodelat. Principala strategie utilizată atât de aparatul cultural, cât și de profesioniștii din domeniul cinematografului este de a schița o genealogie socialistă a modernismului. Acest modernism hibrid, conceput tactic –realist și politic în ceea ce privește conținutul, deschis experimentelor în ceea ce privește forma – devine treptat, în ciuda coerenței sale fragile, una dintre categoriile estetice dominante ale epocii. Studiind dezbaterile despre modernism din principalele reviste culturale ale epocii, precum *Contemporanul* sau *Cinema*, această lucrare arată modul în care ideile moderniste despre artă sunt integrate strategic în discursul cultural românesc al anilor '60. *Topic:* Acest studiu e legat de **Topic 5. Romane moderniste.**

III.41. Tușa-Ilea Laura, „The Secret Memory. How the Goncourt 2021, Mohamed Mbougar Sarr, rewrites the Story of the Black Rimbaud”, în *Studia Universitatis Babeș-Bolyai Philologia*, vol. 2, 2024, pp. 51-60, DOI: [10.24193/subbphilo.2024.2.02](https://doi.org/10.24193/subbphilo.2024.2.02) (revistă WoS, ERIH+, CNCS A).

Abstract: Într-o combinație de „detectivism sălbatic” a la Bolaño, de journalism, jurnal, interviuri și discuții despre plagiat, romanul revoluționar al lui Mohamed Mbougar Sar rescrie istoria relațiilor

occidentale cu Africa, cu culturile și poveștile ei, dar și cu diverse forme de marginalitate, din moment ce personajul său central, Elimane Madag, călătorește și în America de Sud, devenind parte a cercurilor cele mai interesante de acolo – prin, de exemplu, Sábato, Gombrowicz, Silvina și Victoria Ocampo. Prin intermediul unor voci de scriitori și poeți, prin subversiunea teoriei plagiatului (din moment ce mituri africane sunt reinterpretate și resemnificate în cultura occidentală, în mod similar cu artefactele africane după expediția Dakar-Djibouti), precum și prin detectivism jurnalistic (din moment ce diverse personaje interoghează relația fapte-ficțiune), marginalul și minorul sunt prezentate ca o istorie literară alternativă, în ruptură a secolului XX și începutului de secol XXI. Încadrat în **Topic 6 Postmodern novel**, acest articol analizează cum romanul lui Mohamed Mbougar Sar rescree istoria relațiilor dintre Occident și Africa, subliniind reinterpretarea miturilor africane în cultura occidentală și abordând o istorie non-liniară. Utilizând un mix de „detectivism sălbatic” și plagiat subversiv, romanul prezintă marginalitatea ca o istorie literară alternativă, ruptă de narațiunile tradiționale ale secolului XX și începutului de secol XXI.

III.42. Tușa-Ilea Laura, „La vie créative de l’instinct. Quel rôle pour l’humain à l’intérieur du tournant non-humain?”, *Les cahiers du Centre de recherche sur les innovations et les transformations sociales* de l’Université Saint-Paul, Canada, 2024, <https://innovationsocialesup.ca/crits/blogue/la-vie-creative-de-linstinct-quel-role-pour-lhumain-a-linterieur-du-tournant-non-human>.

Abstract: Pentru a discuta noua paradigmă în care am plasat meditațiile acestui text, pornesc de la textul scris de Brian Massumi, „Animalul suprauman” din volumul *The Non-Human Turn*, care se prezintă ca o poartă de intrare într-un spațiu de reflecție transdisciplinară în care științele naturii sunt secondate de meditația filosofică (întrucât Massumi invocă biologi precum Darwin, Tinbergen, Perdeck, Ruyer, dar mai ales filosofi precum Bergson, Whitehead, Deleuze, Guattari, W. James și Simondon). Ideea centrală a textului este cea de a extinde înțelegerea instinctului și a ceea ce este non-uman în direcția unui vector structurant care precede acțiunea umană și care se găsește dincolo de adaptarea pur mevanicistă a lui Darwin. În acest fel, întreaga teorie dihotomică, opunând intelectul materiei inanimate și instinctului este redefinită în direcția spontaneității, a unui vector imanent de invenție supranormală, a unei propulsii afective, a dorinței (Deleuze și Guattari) ca principiu imanent de selecție. Viața creativă a instinctului este o artă vitală (Ruyer). Corpul uman se găsește deci într-un *continuum* animal, nu doar din punct de vedere biologic al adaptării, dar mai cu seamă din punctul de vedere al unui instinct „supranormal”: „Atunci când umanul asumă excesul său imanent de animalitate, el devine cu atât mai mult el însuși”, scrie Massumi. **Topic 0. Cercetare teoretică** legată de anarhetip-instinct-energie creativă.

III.43. Văsieș Alex, „Global Threads, Unveiling Unevenness: Contemporary Maximalist Projects. Interrogating Cultural Hybridisation and Marginality”, în *Studia Universitatis Babeș-Bolyai Philologia*, vol. 2, 2024, pp. 73-90, DOI:10.24193/subbphilo.2024.2.04 (revistă WoS, ERIH+, CNCS A).

Abstract: Într-un cadru care subliniază tensiunea dintre global și local, această lucrare își propune să investigheze modurile în care narațiunile complexe care încorporează temele migrației, periferiei și marginalității, printre altele, sunt capabile să scoată în evidență aspecte ale inegalității și ale hibridizării culturale și formale. Cărți precum *Dinți albi* de Zadie Smith, *Ministerul fericirii supreme* de Arundhati Roy sau *Fată, femeie, alta* de Bernardine Evaristo folosesc modalități specifice de investigare maximalistă (Nick Levey) pentru a pune în discuție subiecte legate de inegalitate, relevanță culturală sau prejudecăți de reprezentare, într-un tip de roman despre care James Wood susținea că „suferă de un exces al povestirii și de o obsesie aproape paranoică de a lega numeroasele lor intrigi secundare într-o rețea de semnificație forțată”. În centrul acestui articol se află tocmai acest impuls de a forța un sens care pare cel mai adesea perturbat de o propensiune anarhetipică de a renegocia o „retorică a incluziunii” (Franco Moretti) prin care autorul maximalist încearcă să cuprindă în mod exhaustiv întreaga lume (Levey). Selectând un corpus de romane maximaliste pentru a ilustra evoluția lor din a doua jumătate a secolului XX până la opere mai recente, precum romanul lui Evaristo, această lucrare investighează schimbarea

prin care aceste narațiuni au început să țină cont de margini în mod diferit și mai frecvent decât la începuturile acestei forme literare. Studiul se încadrează în **Topic 6. Postmodern novels**, propunând investigarea, din prisma tensiunii dintre global și local, modalităților în care narațiunile complexe care încorporează teme de migrație, periferiei și marginalității, printre altele, sunt capabile să scoată la lumină aspecte de inegalitate și de hibridizare culturală și formală.

III.44. Văsieș Alexandru, „Representing and Legitimizing a Nation: Complexity and Fragmentation in Maximalist American Novels”, *Brvkenthal. Acta Mvsei*, XIX, 5, no. 14 (în curs de apariție).

Abstract: Acest articol încearcă să exploreze modalitățile prin care romanele maximaliste publicate în a doua jumătate a secolului al XX-lea pot fi privite în continuare ca instrumente utile în reprezentarea și legitimarea națiunii americane. Între local și internațional, lucrarea de față chestionează posibilitatea de a cuprinde particularitățile unui peisaj literar și cultural complex și fragmentat prin intermediul unui model narativ ambițios și complicat, considerat adesea ca ilustrând cel mai bine formele contemporane excesive de consum și proliferare a informației. Studiul face parte din categoria **Topic 6**, abordând dimensiunea anarhetică a romanelor postmoderne.

IV. Participări la conferințe

Membrii proiectului au susținut lucrări la 23 conferințe internaționale și naționale organizate în România, Regatul Unit, Italia, Portugalia, Polonia, Ungaria, Mexic, Republica Moldova, Canada, după cum urmează:

În anul 2023

1. Barbu Maria, *Anarchetypal journeys in post-apocalyptic narratives. The implacable darkness of Cormac McCarthy's The Road*, susținută la conferința: *Utopian Studies Society 2023 Annual Conference* cu tema „Utopian Imaginaries”, 5-7 iulie 2023, Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca. Website program: <http://phantasma.lett.ubbcluj.ro/en/conferences>.

2. Borbely Carmen, *The Idiom of Vulnerability in Edward Daniel Clarke's Travelogues*, lucrare susținută la conferința *British Society for Eighteenth-Century Studies*, cu tema „Homecoming, Return, and Recovery”, 4-6 ianuarie 2023, University of Oxford. Website program: <https://www.bsecs.org.uk/wp-content/uploads/2022/01/BSECS-52nd-Annual-Conference-long-programme.pdf>

3. Borbély Carmen, *Panarchic Disruptions in Sarah Scott's Millenium Hall*, lucrare susținută la congresul *International Society for Eighteenth-Century Studies*, cu tema „Antiquity and the Shaping of the Future in the Age of Enlightenment”, 4 iulie 2023, Sapienza, Roma. Website program: <https://www.isecs-roma2023.net/Media?c=0016d23d-8f3e-45c4-ac8d-0643cc6e133e>

4. Borbély Carmen, *Ecotopian Sensibilities in Robert Paltock's The Life and Adventures of Peter Wilkins*, lucrare susținută la conferința: *Utopian Studies Society 2023 Annual Conference* cu tema „Utopian Imaginaries”, 5-7 iulie 2023, Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca. Website program: <http://phantasma.lett.ubbcluj.ro/en/conferences>.

5. Braga Corin, *Structural Schema of the Utopian Genre*, lucrare susținută la conferința: *Utopian Studies Society 2023 Annual Conference* cu tema „Utopian Imaginaries”, 5-7 iulie 2023, Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca. Website program: <http://phantasma.lett.ubbcluj.ro/en/conferences>.

6. Braga Corin, “Imaginary – Structures and Directions in the Contemporary Research”, conferință susținută la Universidade Nova de Lisboa, Portugalia, 28 septembrie 2023

7. Braga Corin, “Distant Theory. O arhetipologie postmodernă”, conferință susținută la Universitatea Al. I. Cuza, Iași, 19 octombrie 2023. Website program: <https://www.uaic.ro/zilele-universitatii-2023/>.

8. Părău Călina, *Hybridization, Remediation and 'Impurity' in a Global Context: English as the Global Language of Fractures* lucrare prezentată la conferința *Dinamica Limbajelor de Specialitate: tehnici și strategii inovatoare*, Cluj-Napoca, 9-10 iunie, 2023. (Actele conferinței sunt în curs de publicare

anul acesta la editura Casa Cărții de Știință). Website program: <https://lett.ubbcluj.ro/dinamica-limbajelor-de-specialitate-tehnici-si-strategii-inovatoare/>

9. Tușa-Ilea Laura, *Utopian Philosophies of More-than Darwinism*, lucrare susținută la *Utopian Studies Society 2023 Annual Conference* cu tema „Utopian Imaginaries”, 5-7 iulie 2023, Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca. Website program: <http://phantasma.lett.ubbcluj.ro/en/conferences>.

În anul 2024

10. Maria Barbu, „A(n) (Anarche)typical Journey Through New York. Don DeLillo’s *Cosmopolis* as an American Postmodern Odyssey”, lucrare susținută la conferința IV International Congress Philosophy and City, cu tema „Movement(s) and Identity”, 19-20 septembrie 2024, Ignatianum University, Krakow, Poland (participare online). Materialul prezentat la conferință a fost publicat în Barbu, Maria, „A(n) (Anarche)typical Journey Through New York: Don DeLillo’s *Cosmopolis* as an American Postmodern Odyssey”, *Studia Universitas Babeș-Bolyai Philologia*, no. 2 (2024), pp. 109-124, DOI: 10.24193/subbphilol.2024.2.06 (revistă WoS, ERIH+, CNCS A). Website program: <https://www.filosofiayciudad.com/en/congress>.

11. Maria Barbu, *When Simulacrum Reigns Supreme. Andrei Codrescu’s Wakefield and the Utopia of Living Authentically*, lucrare susținută la conferința Utopian Studies Society/ Europe Annual Conference 2024 cu tema „Utopia and Democracy”, 3-5 iulie 2024, Central European University, Budapesta, Ungaria (participare online). Materialul prezentat la conferință este în curs de publicare într-un articol în *Hungarian Journal of English and American Studies (HJEAS)* în cursul anului 2025. Website program: <https://utopian-studies-europe.org/wp-content/uploads/2024/07/BOOK-OF-ABSTRACTS-4-1.1.pdf>.

12. Carmen Borbély, *The Ethics of Play: Jane Collier and the “noble game of Tormenting”* lucrare susținută la conferința *British Society for Eighteenth-Century Studies* („Work and Play”), 3-5 ianuarie 2024, University of Oxford. Website program: https://www.bsecs.org.uk/wp-content/uploads/2023/07/BSECS-53rd-Annual-Conference-long-programme-website-compressed_2.pdf.

13. Carmen Borbély, “*An hundred faults in this Thing*”: *Relating the narratable self in The Vicar of Wakefield*, conferința *Eighteenth Century Ireland Society Annual Conference*, 20-21 June 2024, University of Galway. Website program: https://www.ecis.ie/wpcontent/uploads/ECIS_2024_Conference-Programme_2024_final.pdf.

14. Carmen Borbély, “*Deformed and misshaped*” *Repurposing the Dioptric Imagination in Margaret Cavendish’s The Blazing World*, lucrare susținută la conferința: *Technoscientific Imaginaries Narratives, power, society*, 17-19 octombrie, 2024, Universitatea din Como - Universitatea IULM din Milano, Italia. Website program: <https://www.iulm.it/wps/wcm/connect/iulm/9285d1d7-2c41-4404-a976-d70b1f2b1f70/Programma+convegno+definitivo+per+web+con+pagine+singole+corretto.pdf?MOD=AJPERES>

15. Corin Braga, “Teoría distante”, Coloquio internacional: “Cuestiones de mitocrítica. Campos y aplicaciones”, Universidad Nacional Autónoma de México, 10-12 iunie 2024 Website program: <https://www.crim.unam.mx/eventos/coloquiomitocritica/>.

16. Corin Braga, “Ceguera e incesto en Ernesto Sábato”, Coloquio internacional: “Cuestiones de mitocrítica. Campos y aplicaciones”, Universidad Nacional Autónoma de México, 10-12 iunie 2024. Website program: <https://www.crim.unam.mx/eventos/coloquiomitocritica/>.

17. Corin Braga, „Gilbert Durand. De la reflexologie la neuroștiințe”, Colocviul internațional “Gilbert Durand: (re)lecturi și (re)interpretări în actualitate”, Universitatea din Chișinău, 23-24 septembrie 2024. Website program: <https://ifr.md/2024/09/15/%D1%81olocviu-stiintific-gilbert-durand-relecturi-si-reinterpretari-in-actualitate/>.

18. Corin Braga, "Antiutopies transhumanistes", Congresul CRI2i "Immaginari della tecnoscienza/Imaginaires de la technoscience/Technoscientific imaginaries", Milano – Como, 15-19 octombrie 2024. Website congres: <https://www.iulm.it/wps/wcm/connect/iulm/9285d1d7-2c41-4404-a976-d70b1f2b1f70/Programma+convegno+definitivo+per+web+con+pagine+singole+corretto.pdf?MOD=AJPERES>

19. Marius-Dan Conkan, Maria Barbu, *Posthumanist Novum and Cognitive Estrangement in Philip Reeve's Railhead Trilogy*, lucrare susținută la conferința „Technoscientific Imaginaries. Narratives, Power, Society”, organizată de Centre de Recherches Internationales sur l'Imaginaire (CRI2i), 17-19 octombrie 2024, Como și Milano, Italia. Website program: <https://www.iulm.it/wps/wcm/connect/iulm/9285d1d7-2c41-4404-a976-d70b1f2b1f70/Programma+convegno+definitivo+per+web+con+pagine+singole+corretto.pdf?MOD=AJPERES>

20. Tușa-Ilea Laura, *Utopian Philosophies of More-than Darwinism*, lucrare susținută la *Utopian Studies Society 2023 Annual Conference* cu tema „Utopian Imaginaries”, 5-7 iulie 2023, Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca. – Publicată în *Les cahiers du Centre de recherche sur les innovations et les transformations sociales* de l'Université Saint-Paul, menționată mai sus, articole, punctul 3). Website program: <http://phantasma.lett.ubbcluj.ro/en/conferences>.

21. Tușa-Ilea Laura, "The Secret Memory. How the Goncourt 2021, Mohamed Mbougar Sarr, rewrites the Story of the Black Rimbaud", congresul Asociației Americane de Literatură Comparată (ACLA), 14-17 martie 2024, Montréal. Website program: <https://www.acla.org/program-guide#/seminars/a/42867>.

22. Tușa-Ilea Laura, "The Minor and the Theory of Plagiarism by Mohamed Mbougar Sarr", Centre d'Études Littéraires et Culturelles sur la Planétarité, Montréal (21 septembrie 2024). Website program: https://web.facebook.com/celcpudem/?_rdc=1&_rdr.

23. Tușa-Ilea Laura, "Mutations de la plasticité technologique. Une communauté terrestre qui défie le brutalisme et l'accélération" (19 octombrie 2024), în cadrul conferinței *Technoscientific Imaginaries* (16-19 octombrie 2024), la Como și Milano. Website program: <https://www.iulm.it/wps/wcm/connect/iulm/9285d1d7-2c41-4404-a976-d70b1f2b1f70/Programma+convegno+definitivo+per+web+con+pagine+singole+corretto.pdf?MOD=AJPERES>.

Concluzii

Sperăm ca, prin cele 44 de studii publicate în reviste academice cotate internațional (WoS, Scopus, ERIH+), prin lucrările prezentate de membrii proiectului la 23 conferințe internaționale și naționale organizate în România, Regatul Unit, Italia, Portugalia, Polonia, Ungaria, Mexic, Republica Moldova, Canada, și prin cele 5 numere de revistă (*Caietele Echinox* și *Studia UBB Philologia*) publicate pe tematica grantului, cercetarea noastră să aibă un impact relevant atât în România cât și în mediul academic internațional.

Cel mai semnificativ rezultat obținut considerăm că este reprezentat de cele două volume colective de studii ale membrilor echipei, atât în română (*Anarhetipuri. Reevaluarea unor forme și genuri literare marginale*, București, Tracus Arte, 2024, 472 p.) cât și în engleză (*Anarchetypes. A Re-evaluation of Marginal Literary Forms and Genres*, urmând să apară la Editura Brill, Leiden, în 2025, 330 p.), deoarece el fundamentează conceptul de anarhetip cu studii de caz aplicate unor întregi corpusuri de texte și genuri literare.

Toate aceste activități și rezultate sunt prezentate și pe paginile de internet destinate acestui program de cercetare pe siteul instituției organizatoare, Centrul de cercetare a imaginarului de la Facultatea de Litere a Universității Babeș-Bolyai: <https://phantasma.lett.ubbcluj.ro/en/research-programs/>

**Director de proiect,
Prof. univ. dr. Corin Braga**

